

MODERN KLASİKLER Dizisi - 157

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY
KÜÇÜK PRENS

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN:
DENİZ RESUL

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY
KÜÇÜK PRENS

ÖZGÜN ADI
LE PETIT PRINCE

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2017
SERTİFİKA NO: 40077

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM AĞUSTOS 2020, İSTANBUL

ISBN 978-625-405-065-7

BASKI: GOLDEN MEDYA MATBAACILIK VE TİC. A.Ş.
100. yıl Mah. Mas-Sit 1.Cad. No: 88 Bağcılar İstanbul
Tel: (0212) 629 00 24 Sertifika No: 45463

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

ÇEVİREN: DENİZ RESUL

(1985) Ankara'da doğdu. Galatasaray Lisesi ve Bilgi Üniversitesi Karşılaştırmalı
Edebiyat Bölümü'nden mezun oldu. Çocuk kitapları çevirdi. Halen çevirmenlik ve
editörlük yapıyor.

Modern
Klasikler
Dizisi - 157

Antoine de Saint-Exupéry

Küçük Prens

Fransızca aslından
çeviren: Deniz Resul

Léon Werth'e

Bu kitabı bir yetişkine ithaf ettiğim için çocukların beni affetmesini istiyorum. Ciddi bir mazeretim var: Bu yetişkin benim dünyadaki en iyi arkadaşım. Bir mazeretim daha var: Bu yetişkin her şeyi, hatta çocuklar için yazılmış kitapları bile anlayabilir. nc bir mazeretim daha var: Bu yetişkin, Fransa'da yaşıyor, orada karnı a ve řyor. Teselli edilmeye gerçekten ihtiyaı var. Tüm bu mazeretler yeterli değilse, bu yetişkinin çocukluğuna ithaf etmek istiyorum bu kitabı. Bütün yetişkinler başta çocuktur. (Ama bunu aralarından pek azı anımsıyor.) Bu yüzden ithafımı düzeltiyorum:

LON WERTH'İN ÇOCUKLUĐUNA

BİRİNCİ BÖLÜM

Altı yaşındayken balta girmemiş ormanı anlatan “Yaşanmış Öyküler” adlı bir kitapta harika bir resim görmüştüm. Vahşi bir hayvanı yutan bir boa yılanını gösteriyordu. Resmin aynısını böyle çizdim.

Kitapta şöyle deniyordu: “Boa yılanları avlarını çiğnemedi, bir lokmada yutarlar. Sonra hareket edecek halleri kalmaz ve onları hazmetmekle meşgul oldukları altı ay boyunca uyurlar.”

O zaman vahşi ormandaki maceralar üzerine çok düşündüm ve ben de boya kalemiyle ilk resmimi yapmayı başardım. Bir numaralı resmim. Bunun gibi bir şeydi:

Şaheserimi büyüklere gösterdim ve resmimin onları korkutup korkutmadığını sordum.

Bana verdikleri cevap şu oldu: “Bir şapkanın neresi korkutucu ki?”

Çizdiğim bir şapka resmi değildi. Bir fili hazmetmeye çalışan bir boa yılanının resmini yapmıştım. Bunun üzerine büyükler anlayabilsin diye boa yılanının içini çizdim. İlla ki açıklamak gerekir ya onlara. İki numaralı resmim böyleydi:

Büyükler boa yılanlarının içlerini ve dışlarını çizmeyi bırakıp coğrafya, tarih, matematik ve gramere yoğunlaşmamı önerdiler. Bu yüzden muhteşem bir ressamlık kariyerini altı yaşımdayken bıraktım. Bir ve iki numaralı resimlerimin başarısızlığı şevkimi kırmıştı. Büyükler hiçbir şeyi kendi kendilerine anlamaz; onlara sürekli açıklamalar yapmak da çocuklar için son derece yorucudur.

Bu yüzden başka bir meslek seçmem gerekti ve ben de uçak kullanmayı öğrendim. Dünyanın neredeyse her yerine uçtum. Ne yalan söyleyeyim, coğrafya gerçekten çok işime yaradı. Bir bakışta Çin'i Arizona'dan ayırt edebiliyordum. Eğer gece yolunu kaybettiysen bu çok işine yarar.

Hayatım boyunca çok sayıda ciddi insanla birçok kez temas kurmam böyle oldu işte. Çoğunlukla büyüklerin dünyasında yaşadım. Onları çok yakından gördüm. Ama onlarla ilgili düşüncelerim pek düzelmedi.

Ne zaman bana biraz akli başında gibi görünen bir büyükle karşılaşsam, ona hâlâ sakladığım bir numaralı resmi mi göstererek üzerinde bir deneye girişiyordum. Gerçekten kavrayışlı biri mi anlamak istiyordum. Ama her seferinde

bana verdiği cevap şu oluyordu: “Bu bir şapka.” Ben de o zaman bu kişiye artık ne boa yılanlarından ne balta girmemiş ormanlardan ne de yıldızlardan bahsediyordum. Onun seviyesine iniyordum. Ona briçten, golften, siyasetten ve kravatlardan bahsediyordum. Büyük de bu kadar makul biriyle tanışmaktan pek memnun oluyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

İşte böyle, altı yıl önce bir arıza yüzünden Sahra çölünün ortasında kalana kadar, kimseyle doğru dürüst konuşamadan yalnız başıma yaşadım. Motorda bir şey bozulmuştu. Yanımda ne tamirci ne de yolcu vardı, bu yüzden zorlu tamiri tek başıma başarmaya girişecektim. Bu benim için ölüm kalım meselesiydi. Yanımda ancak sekiz gün yetecek kadar su vardı.

İlk gece meskûn topraklardan fersah fersah uzakta, kumların üzerinde uyuyakaldım. Okyanusun ortasında bir salda mahsur kalmış bir kazazededen bile daha uzağındaydım her şeyin. Şafak söktüğünde tuhaf, incecik bir ses beni uyandırınca ne kadar şaşırdığımı varın siz düşünün. Şöyle diyordu:

– Lütfen... Bana bir koyun çiz!

– Ha?

– Bana bir koyun çiz...

Yıldırım çarpmış gibi ayağa fırladım. Gözlerimi iyice ovuşturdum. Dikkatle baktım. Ve o esnada beni büyük bir ciddiyetle süzen fevkalade acayip bir çocuk gördüm. İşte daha sonra yapmayı başarabildiğim en iyi portresi. Benim resmim elbette modeli kadar göz doldurmuyor. Bu benim suçum değil. Daha altı yaşındayken büyükler tarafından

şevkim kırılarak ressamlık kariyerimden vazgeçirilmiş, boaların içleri ve dışları hariç hiçbir şey çizmeyi öğrenmemiştim.

Karşımdaki görüntüye hayretten kocaman açılmış gözlerle baktım. Meskûn topraklardan fersah fersah uzakta olduğumu unutmayın. Oysa benim küçük adamım ne yolunu kaybetmişe benziyordu ne de yorgunluktan, açlıktan, susuzluktan ya da korkudan ölüyor gibi bir hali vardı. Meskûn topraklardan fersah fersah uzakta, çölün ortasında kaybolmuş bir çocuğa kesinlikle benzemiyordu. Nihayet konuşabildiğimde ona şöyle dedim:

– Nasıl... Burada ne işin var?

O zaman bana, çok ciddi bir şey söylüyormuş gibi alçak sesle tekrarladı:

– Lütfen... Bana bir koyun çiz...

Gizem bu denli etkileyici olunca insanın elinden itiraz etmek gelmez. Meskûn topraklardan fersah fersah uzakta ve ölüm tehlikesi içindeyken bana çok saçma gelse de, cebimden bir kâğıt ve bir dolmakalem çıkardım. Ama daha ziyade coğrafya, tarih, matematik ve gramer öğrenmiş olduğumu hatırladım ve çocuğa (biraz da bozularak) resim yapmayı bilmediğimi söyledim. Bana şöyle cevap verdi:

– Önemli değil. Bana bir koyun çiz.

Daha önce hiç koyun çizmediğim için ona çizmeyi bildiğim iki resimden birini yaptım. Boa yılanının dışını. Ve çocuk beni hayrete düşürerek şöyle dedi:

– Hayır! Hayır! Boa yılanının içinde bir fil resmi istemedim ben. Boa çok tehlikeli, fil de fazla yer kaplıyor. Benim yaşadığım yer küçücük. Bana bir koyun lazım. Bana bir koyun çiz.

Ben de çizdim.

Dikkatle baktı, sonra:

– Hayır! Bu koyun şimdiden çok hasta. Başka bir tane yap, dedi.

Çizdim:

Arkadaşım hoşgörüyle kibarca gülümsedi:

– Baksana... bu koyun değil, koç. Boynuzları var...

Ben de resmi tekrar yaptım:

Ama diğerleri gibi o da reddedildi:

– Bu koyun çok yaşlı. Ben uzun zaman yaşayacak bir koyun istiyorum.

O zaman motorumu sökmek için acelem olduğundan, sabırsızlıkla bu resmi çiziktiriverdim:

Ve şöyle deyiverdim:

– Bu onun kutusu. İstedğin koyun kutunun içinde.

Ve küçük hakemimin yüzünün aydınlandığını görünce çok şaşırdım:

– Tam benim istediğim gibi işte! Sence bu koyuna çok ot vermek gerekir mi peki?

– Neden?

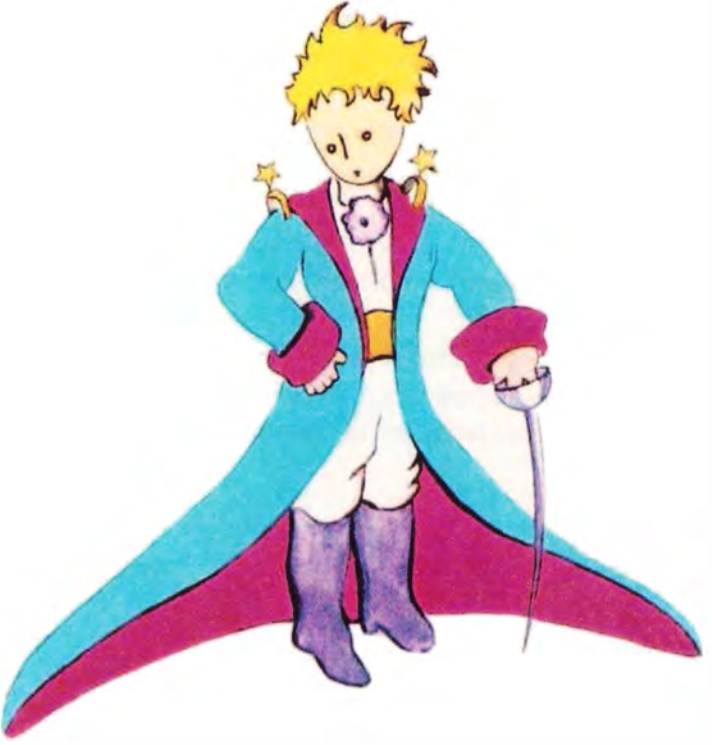
– Benim yaşadığım yer küçücük de...

– Eminim yeterli olur. Benim sana verdiğim koyun da küçücük.

Resme doğru başını eğdi:

– O kadar da küçük değil sanki... Aa! Uyuyakalmış...

Küçük prensle tanışmam işte böyle oldu.

İşte daha sonra yapmayı başarabildiğim en iyi resmi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Onun nereden geldiğini anlamam epey vakit aldı. Bana birçok soru soran küçük prens benim sorularımı duymuyor gibiydi. Her şeyi anlamam tek tük, tesadüfen ettiği sözler sayesinde oldu. Uçağımı fark ettiğinde de (uçağımı çizmeyeceğim, benim yapamayacağım kadar karmaşık bir resim çünkü) sordu:

– O şey ne?

– O bir şey değil. Uçuyor. Bir uçak. Benim uçağım.

Ona uçuşumu söylerken gurur duymuştum. Bunun üzerine heyecanla bağırdı:

– Nasıl yani! Sen gökyüzünden mi düştün?

– Evet, dedim alçakgönüllülükle.

– Ha! İşe bak...

Ve küçük prens hoş bir kahkaha attı; bu da çok sinirime dokundu. Talihsizliklerimin ciddiye alınmasını isterim. Sonra ekledi:

– O zaman sen de gökyüzünden geliyorsun! Hangi gezegendensin?

O an oradaki varlığının gizemi aydınlanır gibi oldu ve hemen sordum:

– Sen başka bir gezegenden mi geliyorsun yani?

Ama bana yanıt vermedi. Uçağıma bakarak yavaş yavaş başını sallıyordu:

– Doğru ya, bununla çok uzaktan gelmiş olamazsın...

Ve uzun bir zaman düşlere daldı. Sonra cebinden koyunumu çıkararak hazinesini seyre koyuldu.

“Başka gezegenler”le ilgili yarı yarıya açıklanmış bu sırrın beni ne kadar meraklandırmış olabileceğini tahmin edersiniz. Haliyle daha fazlasını öğrenmeye çalıştım:

– Nereden geliyorsun küçük adam? “Yaşadığım yer” dediğin neresi? Koyunumu nereye götürmek istiyorsun?

Bir an sessizce düşündükten sonra cevap verdi:

– Verdiğin kutu iyi oldu, geceleri onun evi olur.

– Elbette. Eğer söz dinlersen sana onu gündüzleri bağlayabilmen için bir ip de veririm. Bir de kazık.

Bu teklif küçük prensi şaşırtmış gibiydi:

– Bağlamak mı? Ne saçma bir fikir!

- Ama onu bağlamazsan alır başını gider, kaybolur...
- Arkadaşım bir kahkaha daha attı:
- Nereye gidecekmiş ki!
- Bir yerlere işte. Burnunun dikine...
- Bunun üzerine küçük prens ciddiyetle şöyle dedi:
- Benim yaşadığım yer öyle küçücük ki bir şey olmaz!
- Ve belki biraz da hüzünle ekledi:
- Burnunun dikine pek uzağa gidemezsin...

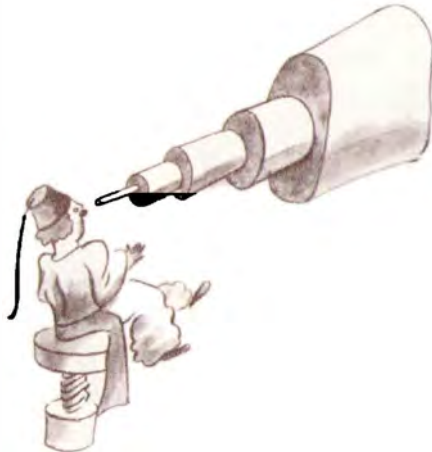

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Böylece çok önemli ikinci bir şey öğrenmiştim: Geldiği gezegen ancak bir ev kadardı!

Bu beni çok şaşırtmadı. Dünya, Jüpiter, Mars, Venüs gibi isimler verilmiş büyük gezegenlerin haricinde teleskopla bile zar zor görülen yüzlerce küçük gezegen olduğunu iyi biliyordum. Bir astronom bunlardan birini keşfettiğinde ona isim olarak bir numara verir. Mesela “asteroit 3251” der.

Küçük prensin geldiği gezegenin asteroid B 612 olduğuna inanmak için sağlam sebeplerim var. Bu asteroid teleskopla yalnızca bir defa, 1909’da bir Türk astronom tarafından görülmüş.

O zaman bir Uluslararası Astronomi Kongresi'nde keşfini büyük bir sunumla anlatmış. Ama kıyafeti yüzünden kimse ona inanmamış. Büyükler böyledir işte.

Neyse ki asteroit B 612'nin şansı yaver gitmiş ve bir Türk diktatör, halkını Avrupalı gibi giyinmeye mecbur etmiş, bunu yapmayanlar ölümle cezalandırılacaktı. Astronom sunumunu 1920'de çok şık bir kıyafetle tekrar yapmış. Ve bu sefer herkesi ikna etmiş.

Size asteroit B 612 hakkında bu detayları vermemin ve numarasını söylememin nedeni büyüklere. Büyüklere sayıları sever. Onlara yeni bir arkadaştan bahsettiğinizde size asla işin aslını sormazlar. Hiçbir zaman, “Sesinin tonu neye benziyor? En sevdiği oyunlar hangileri? Kelebek koleksiyonu yapıyor mu?” demezler. “Kaç yaşında? Kaç kardeşi var? Kaç kilo? Babası ne kadar kazanıyor?” diye sorarlar. Sadece bunları bildiklerinde arkadaşınızı tanıdıklarını sanırlar. Eğer büyüklere, “Pembe tuğladan, pencerelerinde sardunyalar ve çatısında güvercinler olan çok güzel bir ev gördüm,” dersanız o evi hayal etmeyi beceremezler. Onlara, “Yüz bin franklık bir ev gördüm” demek gerekir. O zaman, “Ne kadar güzelmış!” diye bağırırlar.

Aynı şekilde eğer onlara, “Küçük prens gerçekte çünkü çok güzeldi, gülüyordu ve bir koyun istiyordu. Bir koyun istemesi kişinin var olduğunun kanıtıdır” dersanız omuz silkip size çocuk muamelesi yaparlar! Ama onlara, “Geldiği gezegen asteroit B 612’ydi” dersanız ikna olurlar ve sizi sorularıyla sıkmayı bırakırlar. Onlar böyledir. Onlara bu yüzden kızmamak gerekir. Çocuklar büyüklere çok müsamaha göstermelidir.

Ama elbette biz hayatı anlayanlar sayılara aldırmayız! Bu hikâyeye bir masal gibi başlasaydım keşke. Şöyle deseydim:

“Bir zamanlar kendinden pek de büyük olmayan bir gezegende yaşayan ve bir arkadaşına ihtiyacı olan bir küçük prens varmış...” Hayatı anlayanlara çok daha gerçek gelirdi bu.

Zira kitabım öyle gelişigüzel okunsun istemem. Bu hatıralarımı anlatırken çok hüzünleniyorum. Arkadaşım koyunuyla birlikte gideli altı yıl oldu bile. Burada onu tasvir etmeye çalışmamın sebebi onu unutmak istememem. Bir arkadaşını unutmak üzücüdür. Hiç arkadaş edinememiş olanlar da var. Ayrıca artık sayılardan başka bir şeyle ilgilenmeyen büyüklere de benzeyebilirim. Ben de bu yüzden bir kutu boya ve

kalem satın aldım. En son altı yaşımdayken bir boa yılanının içi ve dışından başka hiçbir şey çizmeye çalışmamış benim gibi birinin, bu yaşta yeniden resim yapmaya başlaması zor! Tabii ki yaptığım portreleri benzetmeye çalışacağım. Ama bunu becerebileceğimden emin değilim. Bir resim iyi gidiyor, bir sonrakinde çizdiğim şey aslına hiç benzemiyor. Ayrıca boy konusunda da sürekli hata yapıyorum. Küçük prens burada çok uzun. Şuradakinde de çok kısa. Kıyafetlerinin rengi konusunda da tereddüt ediyorum. Öylesine iyi kötü çiziktiriyorum işte. Daha önemli detaylarda da yanılacağım kesin. Ama bana kızmayın. Arkadaşım hiçbir zaman bana açıklama yapmazdı. Belki beni de kendisi gibi sanıyordu. Ama ben maalesef kutuların içindeki koyunları görmeyi bilmiyorum. Belki ben de biraz büyüklere benzedim. Herhalde yaşlandım.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Her gün gezegeni, oradan ayrılışı, yolculuğu hakkında bir şey öğreniyordum. Düşünürken tesadüfen, yavaş yavaş çıkıyordu her şey. Baobabların dramını da üçüncü gün böyle öğrendim.

Bu sefer koyun sayesinde oldu bu, çünkü küçük prens birdenbire ciddi bir kuşkuya kapılmış gibi bana şöyle sordu:

– Koyunlar ağaççıkları yermiş, öyle mi?

– Evet. Yerler.

– Ha! Tamam, iyi öyleyse.

Koyunların ağaççıkları yemelerinin neden bu kadar önemli olduğunu anlamamıştım. Ama küçük prens ekledi:

– O zaman baobabları da yiyorlardır, değil mi?

Küçük prene baobabların ağaççık olmadığını, kilise kadar kocaman ağaçlar olduklarını ve yanında koca bir fil sürüsü dahi götürse, o sürünün tek bir baobabı yiyip bitiremeyeceğini söyledim.

Fil sürüsü fıkri küçük prensi güldürdü:

– Onları üst üste koymak gerekirdi...

Ama sağduyulu bir gözlemde bulundu:

– Baobablar da büyümeden önce küçük olur.

– Doğru! Ama neden koyunlarının küçük baobabları yemesini istiyorsun ki?

Sanki çok açık bir şey söz konusuymuş gibi, “Eh! Neden acaba!” diye karşılık verdi. Bu bilmeceyi kendi kendime çözmek için kafamı çok çalıştırmam gerekti.

Küçük prensin gezegeninde, tüm gezegenlerde olduğu gibi iyi bitkiler de kötü bitkiler de, yani iyi bitkilerin iyi tohumları da, kötü bitkilerin kötü tohumları da vardı. Ama tohumlar görünmez. Aralarından birinin canı uyanmayı çekene kadar toprağın derinlerinde uyurlar. O zaman bu küçük tohum gerinir ve güneşe doğru önce ürkekçe, güzel mi güzel, minicik, zararsız bir filizcik uzatır. Bu bir turp ya da gül filiziye gönlünce büyümesine izin verilebilir. Ama eğer kötü bir bitkinin filiziye, ne olduğunu anlar anlamaz onu sökmek gerekir. Küçük prensin gezegeninde de çok kötü tohumlar vardı... Bunlar baobab tohumlarıydı. Gezegenin

toprağı bunlarla doluydu. Üstelik sökmekte geç kalırsanız baobabdan kurtulamazsınız. Bütün gezegeni sarar. Kökleriyle onu delik deşik eder. Dahası, eğer gezegen çok küçükse ve baobablar da çok fazlaysa gezegenin patlamasına yol açarlar.

“Bu bir disiplin işi,” demişti bana küçük prens daha sonra. “Sabah kendi bakımını yaptıktan sonra güzelce gezegenin de bakımını yapmak gerek. Her gün dişini sıkıp baobabları, küçükken çok benzedikleri güllerden ayırt edebildiğin anda sökmelisin. Çok sıkıcı bir iştir ama çok kolaydır.”

Ve bir gün, bunu dünyanın çocuklarının kafasına iyice sokabilmek için güzel bir resim yapmaya çalışmamı önerdi. “Günün birinde seyahat ederlerse,” diyordu, “işlerine yarayabilir. Bazen bugünün işini yarına bırakmanın bir sakıncası yoktur. Ama söz konusu olan baobablarsa bu her zaman felaketle sonlanır. Bir tembelin oturduğu bir gezegen vardı. Üç ağaççığı öylece bırakmıştı...”

Böylece küçük prensin talimatları doğrultusunda o gezegeni çizdim. Ahlakçılık yapmayı hiç sevmem. Ama baobablar öyle farkında olmadığımız bir tehlike ve asteroidin birinde kaybolan kişinin burun buruna geleceği risk öyle büyük ki bir defalığına bu ilkemi bir kenara bırakıyorum. “Çocuklar! Baobablara dikkat edin!” diyorum. Arkadaşlarımı, tıpkı benim gibi, uzun zamandır farkında olmadan kıl payı kurtuldukları bu tehlikeye karşı uyarmak için bu resim üzerinde bu kadar çok çalıştım. Verdiğim ders bu emeğe değerdi. Belki kendi kendinize soruyorsunuzdur: Bu kitapta neden baobablarınkı kadar görkemli başka resimler yok? Cevabı çok basit: Denedim ama beceremedim. Baobabları çizerken aciliyet duygusu bana ilham verdi.

十

心

八

ALTINCI BÖLÜM

Ah! Küçük prens, hüzünlü küçük hayatını işte böyle, yavaş yavaş anladım. Uzunca bir süre günbatımlarının hoş dinginliğinden başka eğlenem yokmuş. Bu yeni detayı dördüncü günün sabahında şöyle dediğinde öğrendim:

– Günbatımlarını çok severim. Hadi gidip bir günbatımı seyredelim...

– Ama beklememiz gerek...

– Neyi?

– Güneşin batmasını.

Önce çok şaşırmış gibi göründün, sonra da kendi kendine güldün. Ve bana dedin ki:

– Sürekli kendi gezegenimde olduğumu sanıyorum!

Gerçekten de öyle. Birleşik Devletler’de öğlen olduğu zaman, herkes bilir ki Fransa’da güneş batar. Bir dakika içinde Fransa’da olabilsek günbatımına tanık olabilirdik. Maalesef Fransa fazla uzak. Ama senin o küçücük gezegeninde, sandalyeni bir iki adım uzağa çekmen yeterliydi. Böylece ne zaman istesen gurubu seyredebiliyordun...

– Bir defasında güneşin batışını kırk üç kere gördüm!

Biraz sonra da şöyle diyordun:

– Hani... çok üzgünken günbatımlarını severiz ya...

– Kırk üç defa izlediğin gün o kadar üzgündün yani?

Ama küçük prens yanıt vermedi.

YEDİNCİ BÖLÜM

Beşinci gün, yine koyun sayesinde, küçük prensin hayatıyla ilgili şu gizem açıklığa kavuştu. Bana damdan düşer gibi, sanki uzun zaman sessizce düşünmüş olduğu bir problemmişçesine hiçbir girizgâh yapmadan şunu sordu:

- Bir koyun ağaççıkları yiyorsa, çiçekleri de yer mi?
- Bir koyun önüne çıkan her şeyi yer.
- Dikenli çiçekleri bile mi?
- Evet. Dikenli çiçekleri bile.
- O zaman dikenler ne işe yarıyor ki?

Bunu bilmiyordum. O sırada motorumun fazlasıyla sıkışmış bir somununu sökmekle çok meşguldüm. Epey endişeliydim çünkü uçağımın arızası gözüme çok ciddi görünmeye başlamıştı ve içme suyum giderek azaldığı için en kötüsünden korkuyordum.

- Dikenler ne işe yarıyor?

Küçük prens bir soruyu bir defa sordu mu asla vazgeçmiyordu. Somun canımı sıkmıştı, ben de ağzıma gelen cevabı verdim:

– Dikenler hiçbir işe yaramaz, çiçeklerin gıcıklığından ibarettirler.

- Ha, demek öyle!

Ama kısa bir sessizlikten sonra bana biraz gocunmuş gibi şöyle dedi:

– Sana inanmıyorum! Çiçekler güçsüzdür. Naiftir. Ellerinden geldiği kadar kendilerini yatıştırmaya uğraşırlar. dikenleriyle çok korkunç göründüklerini sanırlar...

Cevap vermedim. O sırada kendi kendime, “Bu somun direnmeye devam ederse çekiçle vurarak çıkarmam gerekecek,” diyordum. Küçük prens düşüncelerimi yine böldü:

– Sen... sen bir de gelmiş, çiçeklerin...

– Hayır! Hayır! Benim bir şey dediğim yok! Ağzıma ne geldiyse söyledim. Burada ciddi şeylerle uğraşıyorum ben!

Afallayıp bana bakakaldı.

– Ciddi şeyler demek!

Motor yağından kapkara olmuş parmaklarım, elimde çekicimle, ona çok çirkin gelen bir şeyin üstüne eğilmiş bir halde görüyordu beni.

– Büyükler gibi konuşuyorsun!

Bu beni biraz utandırdı. Ama o, gözümün yaşına bakmadan ekledi:

– Neyin ne olduğunu anlanıyorsun, her şeyi birbirine karıştırıyorsun!

Gerçekten sinirlenmişti. Altın sarısı saçları rüzgârda savruluyordu:

– Kırmızı bir beyefendinin bulunduğu bir gezegen biliyorum. Hayatında hiç çiçek koklamamış. Hiç bir yıldızı seyretmemiş. Hiç kimseyi sevmemiş. Hayatında hesap yapmaktan başka hiçbir şeyle uğraşmamış. O da tıpkı senin gibi bütün gün “Ben ciddi bir adamım! Ben ciddi bir adamım!” diye tekrarlayıp duruyor ve şişiniyor. Ama o bir adam değil, bir mantar!

– Bir ne?

– Mantar!

Küçük prens bu noktada o kadar sinirlenmişti ki benzi atmıştı.

– Çiçekler milyonlarca yıldır diken çıkarıyor. Koyunlar da milyonlarca yıldır buna rağmen çiçekleri yiyor. Bu hiçbir

işe yaramayan dikenleri çıkarmak için niye o kadar uğraştıklarını araştırmak ciddi bir iş değil mi? Koyunlarla çiçeklerin savaşı önemsiz mi? Kırmızı şişko bir beyefendinin hesaplarından daha ciddi ve daha önemli bir şey değil mi bu yani? Benim gezegenim hariç hiçbir yerde olmayan eşsiz bir çiçek biliyorum ve tek bir koyuncuğun, ne yaptığının farkına varmadan onu bir sabah, bunda hiçbir terslik yokmuşçasına bir anda yok edebileceğini duyuyorum, bu önemli değil mi yani?

Kızardı, sonra yine konuştu:

– Biri, milyonlarca ve milyonlarca yıldızın sadece tekinde var olan bir çiçeği seviyorsa yıldızlara bakmak onun mutlu olmasına yeter. Kendi kendine, “Benim çiçeğim oralarda bir yerde...” der. Ama koyun çiçeği yerse sanki onun için, bir anda bütün yıldızlar sönmüş gibi olur! Bu da mı önemli değil yani!

Daha fazla konuşamadı. Birden hıçkırıklara boğuldu. Gece olmuştu. Ben aletlerimi bırakmıştım. Çekiç de, somun da, susuzluk da, ölüm de umurumda değildi artık. Bir yıldızın, bir gezegenin, benim gezegenim Dünya’nın üzerinde teselli edilmesi gereken bir küçük prens vardı! Onu kollarımın arasına aldım. Yavaş yavaş salladım. Ona, “Sevdiğin çiçek güvende... Koyununa bir ağızlık çizeceğim... Çiçeğine bir zırh çizeceğim... Ben...” dedim. Ne diyeceğimi pek bilmiyordum. Sudan çıkmış balık gibiydim. Onu nasıl anlayacağımı, nerede buluşabileceğimizi bilmiyordum... Gözyaşı diyarı gerçekten de çok gizemli.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bu çiçeğin neye benzediğini öğrenmem uzun sürmedi. Küçük prensin gezegeninde hep çok basit, tek bir taçyaprak sırası olan, hiç yer kaplamayan ve kimseyi rahatsız etmeyen çiçekler varmış. Bir sabah otların arasında bitiyor, akşama da soluyorlarmış. Ama günün birinde nereden geldiğini kimsenin bilmediği bir tohumdan bu çiçek boy atmış ve küçük prens, diğerlerine hiç benzemeyen bu filizi yakından takip etmiş. Yeni bir tür baobab olabilirmiş bu. Ama filizin büyümesi çok geçmeden durmuş ve çiçek açmaya hazırlanmış. Koskocaman bir tomurcuğun serpilmesini izlemekte olan küçük prens, buradan mucizevi bir çiçeğin çıkacağına eminmiş ama güzellik hazırlığını bir türlü bitiremeyen çiçek, yeşil odacığına sığınmış, oradan çıkmak bilmiyormuş. İtinayla renklerini seçiyormuş. Aheste aheste giyiniyor, taçyapraklarını birer birer düzeltiyormuş. Gelinçikler gibi kırış kırış çıkmak istemiyormuş insan içine. Güzellığının tüm ihtişamıyla görülmek istiyormuş ilk defa. Ya! Evet. Süslü mü süslüymüş gerçekten. Esrarengiz süslenişi bu yüzden günlerce sürmüştü. Ve günlerden bir gün, tam da gün doğumunda, kendini göstermiş.

Ve böylesine titiz bir çalışmadan sonra esneyerek demiş ki:

– Ah! Hâlâ uyku sersemiyim... Kusuruma bakmayın...
Saçlarım darmadağınık...

O zaman küçük prens hayranlığını gizleyememiş:

– Ne kadar da güzelsiniz!

– Değil mi, demiş çiçek usulca. Üstelik güneşle aynı anda doğdum...

Küçük prens onun pek de alçakgönüllü olmadığını düşünmüş o vakit, yine de öyle heyecan vericiymiş ki çiçek!

– Sanırım kahvaltı saati, diye eklemiş çok geçmeden.
Acaba beni de düşünecek kibarlığı...

Ve küçük prens eli ayağına dolaşarak temiz suyla dolu bir süzgeçli kova getirip ona su vermiş.

Çiçek biraz alıngan kibriyle çok geçmeden küçük prensin başını ağrıtmaya başlamış. Mesela bir gün, dört dikeninden bahsederken küçük prense şöyle demiş:

– Kaplanların o pençeleriyle buralara gelmeyeceklerinin garantisi yok!

– Gezegenimde kaplan yok, diye karşı çıkmış küçük prens. Hem kaplanlar ot yemez ki.

– Ben ot değilim, diye cevap vermiş çiçek usulca.

– Özür dilerim...

– Kaplanlardan hiç korkmam ama cereyandan ödüm kopar benim. Bir paravanoanız var mıdır acaba?

“Cereyandan ödü kopuyormuş... Bu bir bitki için zor olmalı,” diye düşünmüş küçük prens. “Bu çiçek çok karmaşık biri...”

– Akşamları beni bir fanusa koyun. Eviniz çok soğuk. Konumu iyi değil. Benim geldiğim yer...

Ama sözünü bitirememiş. Tohum olarak gelmiş çünkü. Başka dünyalar hakkında bir şey bilmesine imkân yokmuş. Böyle basit bir yalan söylemek üzereyken yakalandığı için yerin dibine geçmiş ve küçük prene suçluluk hissettirmek için iki üç defa öksürmüş.

– Şu paravana ne oldu?..

– Gidip alacaktım ama konuşuyordunuz!

O zaman çiçek, küçük prene vicdan azabı çektirmek için biraz daha öksürmeye zorlamış kendini.

Küçük prens böylece çok geçmeden aşkının iyi niyetine rağmen çiçekten şüphe etmeye başlamış. Önemi olmayan sözleri ciddiye almış ve çok mutsuz olmuş.

Bir gün bana içini dökerek, “Onu dinlememeliydim,” dedi, “çiçekleri dinlememek lazım. Onları seyretmek ve koklamak gerek. O benim gezegenimi güzel kokusuyla sarıyordu ama ben bununla mutlu olmayı bilemedim. O kadar canımı sıkan o pençe meselesinin beni yumuşatması gerekirdi aslında...”

Sonra da dedi ki:

“Onu hiç anlayamamışım! Onu sözlerine değil davranışlarına göre değerlendirmem gerekirdi. O bana güzel kokusunu veriyor, hayatımı aydınlatıyordu. Kaçmama hiç gerek yoktu aslında! O küçük kurnazlıklarının ardına gizlediği sevgisini anlamalıyım. Çiçekler çelişkilerle dolu! Ama ben de onu nasıl seveceğimi bilemeyecek kadar gençtim.”

DOKUZUNCU BÖLÜM

Sanırım göç eden yaban kuşlarından yararlanmış kaçmak için. Gideceği günün sabahı gezegenini bir güzel toparlamış. Aktif yanardağlarının hepsinin kurumlarını özene

bezene temizlemiş. İki aktif yanardağı varmış. Kahvaltıyı ısıtmakta çok işine yarıyormuş bunlar. Bir de sönmüş yanardağı varmış. Ama onun da dediği gibi, “Ne olur ne olmaz!” Bu yüzden onun da kurumunu temizlemiş. Eğer bacaları iyi temizlenirse yanardağlar hafif hafif, patlamadan, düzenli bir şekilde yanar. Yanardağ patlamaları baca yangınları gibidir. Elbette bizim dünyamızda yanardağlar bacalarını temizleyemeyeceğimiz kadar büyük. Bu yüzden başımıza o kadar iş açıyorlar.

Küçük prens biraz içi burkularak son baobab filizlerini de sökmüş topraktan. Bir daha geri dönmeyeceğini düşünüyormuş. Ama bütün o rutin işler ona o sabah çok dokunaklı gelmiş. Ve çiçeği son bir defa suladıktan sonra üzerine fanusunu kapatırken birden ağlayacak gibi olmuş.

– Elveda, demiş çiçeğe.

Ama çiçek cevap vermemiş.

– Elveda, demiş tekrar.

Çiçek öksürmüştü. Ama soğuk alınlığı yüzünden değilmiş öksürmesi.

– Tam bir aptal gibi davrandım, demiş sonunda çiçek. Özür dilerim. Mutlu olmaya çalış.

Beklediği sitemi duymayınca şaşırmış küçük prens. Orada, elinde fanus, şaşkın bir halde kalakalmış. Bu sakın uysallığı anlayamamış.

– Evet, seni seviyorum, demiş çiçek. Bunu hiç anlamamış olman benim suçum. Ama bunun önemi yok. Sen de benim kadar aptalca davrandın. Mutlu olmaya çalış... Fanusu bırak. Onu istemiyorum artık.

– Ama rüzgâr...

– O kadar da soğuk almadım... Gecenin serinliği bana iyi gelir. Ben bir çiçeğim.

– Peki hayvanlar...

– Eğer kelebeklerle tanışmak istiyorsam bir iki tırtıla katlanmam gerek. Kelebekler çok güzel görünüyor. Hem onlar olmasa kim beni ziyaret eder? Sen uzaklarda olacaksın. Büyük hayvanlardan da hiç korkmuyorum, benim de pençelerim var.

Böyle demiş ve saf saf o dört dikenini göstermiş. Sonra da eklemiş:

– Oyalanıp durma böyle, sinirime dokunuyor. Gitmeye karar vermişsin. Git öyleyse.

Çünkü onu ağlarken görmesini istemiyormuş. Çok mağrur bir çiçekmiş zira...

ONUNCU BÖLÜM

Konum olarak 325, 326, 327, 328, 329 ve 330 numaralı asteroitlerin yakınındaymış. Bu yüzden kendine yapacak bir iş bulmak ve bilgisini artırmak için oralara gitmiş.

Birincide bir kral yaşıyormuş. Kırmızı ve ermin kürkleri içindeki kral çok sade ama görkemli bir tahtta oturuyormuş.

– Ah! İşte bir uyruk, diye bağırması kral, küçük prensi görünce heyecanla.

Küçük prens de kendi kendine, “Beni daha önce hiç görmemişken nasıl tanıyabildi?” diye sormuş.

Bilmiyormuş ki krallar için dünya çok basittir. Tüm insanlar uyruktur.

– Yaklaş da seni daha iyi göreyim, demiş kral birinin kralı olmaktan gurur duyarak.

Küçük prens oturacak bir yer bulmak için bakınmış ama gezegenin her yanı o muhteşem kürk kaftanla kaplıymış. Bu yüzden oturamamış ve çok yorgun olduğundan esneyivermiş.

– Bir kralın huzurunda esnemek adabımuaşerete sığmaz, demiş kral. Seni men ederim.

– Elimde değil, demiş küçük prens utana sıkıla. Uzun yoldan geliyorum ve hiç uyumadım...

– Öyleyse, demiş kral, sana esnemeni emrediyorum. Yıllardır kimsenin esnediğini görmedim. İnsanların esnemesi benim için ilginç bir şey. Hadi! Tekrar esne. Bu bir emirdir.

– Çekiniyorum... Bir daha esneyemem, demiş küçük prens kızarak.

– Hımm, hımm! diye yanıtlamış kral. O zaman sana emrim kâh esneyip kâh...

Biraz mırıldanmış, kafası karışmışa benziyormuş.

Çünkü kral buyruklarına uyulmasına alışıkmış. İtaatsizliğe tahammülü yokmuş. Mutlak bir hükümdarmış. Ama çok iyi yürekli olduğundan çok makul emirler veriyormuş.

“Eğer bir generale,” diyormuş kral akıcı konuşmasıyla, “bir generale deniz kuşuna dönüşmesini emretseydim ve general itaat etmeseydi, bu generalin suçu olmazdı. Benim suçum olurdu.”

– Oturabilir miyim acaba? diye sormuş küçük prens çekine çekine.

– Sana oturmanı emrediyorum, demiş kral ve kürk kaftanının eteğini görkemli bir hareketle toplamış.

Ama küçük prens şaşkınmış. Gezegen ufakıkmış. Kral neye hükmedebilirmiş ki?

– Efendim, demiş... Size bir şey sormak için müsaade istiyorum...

– Bana bir şey sormanı emrediyorum, demiş kral çabucak.

– Efendim... Neye hükmediyorsunuz?

– Her şeye, demiş kral sözü hiç dolandırmadan.

– Her şeye mi?

Kral ağırbaşlı bir hareketle gezegenini, diğer gezegenleri ve yıldızları işaret etmiş.

– Tüm bunlara mı? demiş küçük prens.

– Tüm bunlara... diye yanıtlamış kral.

O yalnızca mutlak değil, aynı zamanda evrensel bir hükümdarmış.

– Yıldızlar da size itaat ediyor, öyle mi?

– Elbette, demiş kral. Bir dediğimi iki etmezler. İtaatsizliğe tahammülüm yoktur.

Böyle bir iktidar karşısında küçük prensin nutku tutulmuş. Kendisi böyle bir iktidara sahip olsa, aynı gün içinde kırk dördü, yetmiş ikiyi bırak, yüz, hatta iki yüz günbatımı görebilirmiş, hem de sandalyesini yerinden hiç kıyılatmadan! Birden ardında bıraktığı gezegenciği yüzünden hüznünlendiği için cesaretini toplayıp kraldan bir şey rica etmiş:

– Bir günbatımı görmek isterim... Beni kırmayın... Güneş batmasını emredin...

– Bir generale bir çiçekten diğerine kelebek gibi uçmasını, bir tragedya yazmasını ya da bir deniz kuşuna dönüşmesini emretseydim ve emrimi yerine getirmeseydi, kabahat onda mı olurdu, bende mi?

– Sizde olurdu, demiş küçük prens kesin bir tavırla.

– Doğru. İnsanlardan verebilecekleri şeyleri istemek gerekir, diye yanıtlamış kral. İktidarın temeli her şeyden önce mantıktır. Eğer halkına gidip kendisini denize atmasını emredersen halk başkaldırır. Bana itaat etmelerini beklemeye hakkım var çünkü buyruklarım çok makul.

– Benim günbatımım ne olacak peki? diye hatırlatmış bir kere sorduğunu asla unutmayan küçük prens.

– Günbatımına kavuşacaksın. Emir vereceğim. Ama iktidar bilgime dayanarak koşulların elverişli olduğu anı bekleyeceğim.

– O ne zaman olur? diye sormuş küçük prens.

– Hımm! Hımm! demiş kral koca bir takvime baktıktan sonra. Hımm! Hımm! Bu akşam saat... saat yedi kırka doğru! O zaman göreceksin bir dediğimin iki edilmediğini.

Küçük prens esnemiş. Kaçırıldığı günbatımına hayıflanıyormuş. Ayrıca biraz sıkılmaya başlamış:

– Burada yapacak hiçbir işim yok, demiş krala. Gideceğim ben!

– Gitme, diye cevaplamış bir uyruğa sahip olmaktan müthiş gurur duyan kral. Gitme, seni bakan yapayım!

– Ne bakanı?

– A... adalet!

– Ama burada yargılayacak kimse yok ki!

– Bunu bilmiyoruz, demiş kral ona. Henüz kraliyetimin her köşesini dolaşmadım. Çok yaşıyım, burada araba koyacak yer yok, yürümek de beni çok yoruyor.

– Ah! Ama ben her yeri gördüm, demiş küçük prens gezegenin diğer tarafına bir göz atmak için eğilerek. Orada da kimse yok...

– O zaman sen de kendi kendini yargılasan, diye yanıt vermiş kral. Ondan zor bir şey yoktur. Kendi kendini yargılamak, etrafındakileri yargılamaktan çok daha zordur. Kendini doğru yargılamayı başarırsan gerçek bir bilgesin demektir.

– Ben, demiş küçük prens, kendimi her yerde yargılayabilirim. O iş için burada yaşamama gerek yok.

– Humm! Humm! demiş kral. Gezegenimde bir yerlerde ihtiyar bir fare olduğuna eminim. Geceleri sesini duyuyorum. O ihtiyar fareyi yargılayabilirsin. Onu ara sıra ölüme mahkûm edersin. Böylece onun hayatı senin adaletine bağlı olur. Ama tasarruf etmek için her seferinde canını bağışla-sın. Bir tanecik var zira.

– Ben ölüme mahkûm etmeyi sevmem, gidiyorum ger-çekten, diye cevaplamış küçük prens.

– Hayır, demiş kral.

Ama hazırlıklarını tamamlamış olan küçük prens, yaşlı kralı yormak istemiyormuş:

– Majesteleri kendisine harfiyen itaat edilmesini istiyorsa, bana makul bir emir verebilir. Mesela bana bir dakika geçmeden gitmemi emredebilir. Bence koşullar buna elverişli...

Kral yanıt vermeyince küçük prens bir an tereddüt etmiş, sonra iç çekerek yola koyulmuş.

– Seni elçim yapıyorum, diye bağırmış o zaman ardından kral.

Görkemli bir yetke havasına bürünmüş.

“Büyükler amma da tuhaf,” demiş yolda küçük prens kendi kendine.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

İkinci gezegende bir kendini beğenmiş yaşıyormuş.
– Ah! Ah! Hayranlarından biri gelmiş! diye bağırması
kendini beğenmiş uzaktan, küçük prensi görür görmez.

Kendini beğenmişler herkesin onların hayranı olduğunu
sanır çünkü.

– Merhaba, demiş küçük prens. Ne tuhaf bir şapkanız var.

– Selam vermek için, diye yanıtlamış onu kendini beğenmiş. Alkışlandığımda selam vermek için. Maalesef burardan hiç kimse geçmiyor.

– Öyle mi? demiş bundan bir şey anlamayan küçük prens.

– Ellerini çırp, demiş o zaman kendini beğenmiş.

Küçük prens ellerini çırpmış. Kendini beğenmiş, şapkasını hafifçe kaldırarak alçakgönüllülükle selam vermiş.

“Krala yaptığım ziyaretten daha eğlenceliymiş bu,” demiş küçük prens kendi kendine. Ve yine ellerini çırpmaya başlamış. Kendini beğenmiş de şapkasını kaldırarak selamlamaya koyulmuş yeniden.

Beş dakika aynı şeyi tekrarladıktan sonra küçük prens oyunun tekdüzeliğinden sıkılmış:

– Peki şapkanın düşmesi için ne yapmak gerekiyor? diye sormuş.

Ama kendini beğenmiş onu duymamış. Kendini beğenmişler övgüler hariç hiçbir şeyi duymaz.

– Bana çok mu hayransın gerçekten? diye sormuş küçük prene.

– Hayran olmak ne demek?

– Hayran olmak benim bu gezegenin en güzel, en iyi giyimli, en zengin ve en akıllı insanı olduğumu kabul etmek demek.

– Ama gezegeninde senden başka kimse yok ki!

– Kırma beni. Yine de hayran ol bana!

– Sana hayranım, demiş küçük prens hafifçe omuz silkerek. Ama bu senin ne işine yarayacak ki?

Ve küçük prens oradan uzaklaşmış.

– Büyükler hakikaten çok tuhaf, demiş yolda kendi kendine.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Bir sonraki gezegende bir ayyaş yaşıyormuş. Bu ziyaret çok kısa sürmüş ama küçük prensi derin bir melankoliye sürüklemiş:

– Orada ne yapıyorsun? diye sormuş bir miktar boş şeyle bir miktar dolu şişenin önünde sessiz sedasız oturmuş halde bulduğu ayyaşa.

– İçiyorum, demiş ayyaş derin bir kederle.

– Neden içiyorsun? diye sormuş küçük prens.

- Unutmak için, diye yanıtlamış ayyaş.
- Neyi unutmak için? diye sormuş şimdiden ona acımaya başlamış olan küçük prens.
- Utandığımı unutmak için, demiş ayyaş ve başını eğmiş.
- Neden utandığını? diye sormuş küçük prens, onu kurtarmak istiyormuş.
- İçmekten utandığımı! demiş ayyaş ve sessizliğe gömülmüş.
- Şaşkına dönen küçük prens oradan ayrılmış.
- “Büyükler gerçekten de çok çok tuhaf,” demiş yolda kendi kendine.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dördüncü gezegen işadaminın gezegeniymiş. Bu adam o kadar meşgulmuş ki küçük prens geldiğinde kafasını bile kaldırmamış.

– Merhaba, demiş ona küçük prens. Sigaranız sönmüş.

– Üç artı iki beş eder. Beş yedi daha on iki. On iki üç daha on beş. Merhaba. On beş yedi daha yirmi iki. Yirmi iki altı daha yirmi sekiz. Onu yeniden yakmaya vakit yok. Yirmi altı beş daha otuz bir. Of! Yani beş yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir ediyor.

– Beş yüz milyon ne?

– Ha? Sen hâlâ orada mısın? Beş yüz milyon... ne olduğunu unuttum... Öyle çok işim var ki! Ben ciddi bir adamım, çene çalacak vaktim yok benim! İki beş daha yedi...

– Beş yüz bir milyon olan şey ne? diye tekrarlamış küçük prens, sormuş olduğu bir sorudan hayatta vazgeçememiş çünkü.

İşadamı kafasını kaldırmış:

– Elli dört yıldır bu gezegendeyim, üç defa dikkatim dağıldı. İlki yirmi iki yıl önce, Tanrı bilir nereden düşen bir mayısböceği yüzündendi. Korkunç bir gürültü çıkarıyordu, ben de bir toplama işleminde dört hata yaptım. İkincisi on bir yıl önce, romatizmam azınca oldu. Pek hareketsizim. Aylak aylak dolaşacak vaktim yok. Ciddi bir adamım ben. Üçüncü defa da... işte şimdi! Beş yüz bir milyon diyordum...

– Milyonlarca ne?

İşadamı rahat bırakılma ihtimalinin olmadığını anlamış:

– Bazen gökyüzünde gördüğümüz şu küçük şeylerden milyonlarca.

– Sinekler mi?

– Hayır hayır, şu parlayan küçük şeyler.

– Arılar mı?

– Hayır. O yaldızlı küçük şeyler var ya, hani miskinler bakıp bakıp hayal kurar. Ama ben ciddi bir adamım! Benim hayal kuracak vaktim yok.

– Ah! Yıldızlar mı?

– Evet, öyle. Yıldızlar.

– Beş yüz milyon yıldızla ne yapıyorsun peki?

– Beş yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir. Ben ciddi bir adamım, muğlaklıktan hazzetmem.

– O yıldızları ne yapıyorsun?

– Ne mi yapıyorum?

– Evet.

– Hiç. Onların sahibiyim.

– Yıldızların sahibi misin?

– Evet.

– Ama ben bir kral görmüştüm...

– Krallar sahip değildir. Onlar “hükmeder”. İkisi çok farklı.

– Peki yıldızlara sahip olmak ne işine yarıyor?

– Zengin olmama yarıyor.

– Zengin olmak ne işine yarıyor?

– Biri yeni yıldızlar keşfederse onları satın almaya.

“Bu adamın mantığı da biraz ayyaşınkine benziyor,” diye düşünmüş küçük prens.

Yine de sorular sormaya devam etmiş:

– Yıldızlara nasıl sahip olunur?

– Onlar kime ait? demiş işadamı biraz terslenerek.

– Bilmem. Kimseye.

– O zaman onlar benim, çünkü bu ilk benim aklıma geldi.

– Bu yeterli mi?

– Elbette. Kimseye ait olmayan bir elmas bulursan o senin olur. Kimsenin olmayan bir ada bulursan o senin olur. Bir fikir ilk defa senin aklına gelince onu tescilletirsin, o fikir senindir. Yıldızlar da bana ait işte, çünkü onlara sahip olmayı ilk akıl eden benim.

– Haklısın aslında, demiş küçük prens. Onlarla ne yapıyorsun peki?

– Onları yönetiyorum. Onları tekrar tekrar sayıyorum, demiş işadamı. Zor iş. Ama ben ciddi bir adamım!

Küçük prens hâlâ tatmin olmamış.

– Benim bir fularım olsa onu boynuma dolayıp takabilirim. Bir çiçeğim olsa çiçeğimi koparıp yanımda taşıyabilirim. Ama sen yıldızları toplayamazsın ki!

– Hayır ama onları bankaya koyabilirim.

– O ne demek?

– Yıldızlarımın sayısını bir kâğıda yazıyorum demek. Sonra da o kâğıdı bir çekmeceye koyup çekmeceyi kilitliyorum.

– Hepsi bu mu?

– Bu kadarı yeterli!

“Ne komik,” diye düşünmüş küçük prens, “epey şairane aslında. Ama pek ciddi değil.”

Küçük prensin ciddi şeyler hakkında büyüklerinkilerden çok farklı fikirleri vardı.

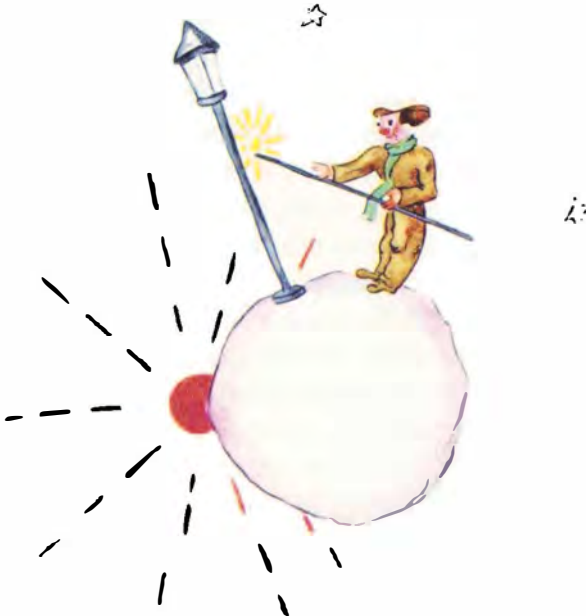
– Benim, diye devam etmiş, her gün suladığım bir çiçeğim var. Haftada bir bacalarını temizlediğim üç yanardağa sahibim. Sönmüş olanın da bacasını temizliyorum. Ne olur ne olmaz. Benim onlara sahip olmamın yanardağlarıma da çiçeğime de faydası var. Ama senin yıldızlarına hiçbir faydan dokunmuyor...

İşadamı ağzını açmış ama verecek cevap bulamamış, küçük prens de oradan ayrılmış.

“Büyüklerle gerçekten akıl sır ermiyor,” demiş yolda kendi kendine.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Beşinci gezegen çok tuhafmış. İçlerinde en küçüğüymüş. Üstünde sadece bir sokak feneri ve bir fenerciye yetecek yer varmış. Böyle gökyüzünün bir köşesinde, üzerinde ev de yaşayan da olmayan bir gezegende, bir sokak feneriyle bir fenercinin ne işe yaradığını kendine bir türlü açıklayamamış küçük prens. Kendi kendine şöyle diyormuş:

“Belki de bu adam meczuptur. Yine de kral, kendini beğenmiş, işadami ve ayyaş kadar tuhaf değil. En azından işinin bir anlamı var. Sokak fenerini yaktığında sanki yeni bir yıldız doğmuş gibi oluyor, ya da bir çiçek. Onu söndürdüğündeysen çiçek ya da yıldız uykuya dalıyor. Çok hoş bir iş. Bu kadar hoş olduğuna göre faydalı da.”

Gezegene yaklaştığında fenerciyi saygıyla selamlamış:

– İyi günler. Neden fenerini söndürdün?

– Talimat öyle, diye yanıtlamış fenerci. Günaydın.

– Talimat ne?

– Fenerimi söndürmem. İyi akşamlar.

Ve onu tekrar yakmış.

– Peki neden yeniden yaktın?

– Talimat öyle, diye yanıtlamış fenerci.

– Anlamıyorum, demiş küçük prens.

– Anlayacak bir şey yok, demiş fenerci. Talimat talimat-tır. Günaydın.

Ve lambasını söndürmüş.

Sonra kırmızı kareli bir mendille alnını kurulamış.

– Burada yaptığım feci bir iş. Eskiden mantıklıydı. Sabah söndürüyor, akşam yakıyordum. Günün geri kalanında dinleniyor, gecenin geri kalanında da uyuyordum...

– O zamandan beri talimat değişti mi?

– Talimat değişmedi, demiş fenerci. İşin kötüsü de bu ya! Gezegen her geçen sene daha hızlı dönüyor ama talimat değişmedi!

– Yani? demiş küçük prens.

– Yani dakikada bir tam devir yapmaya başladığından beri bir saniye bile dinlenemez oldum. Dakikada birer defa yakıp söndürüyorum!

– Ne kadar eğlenceliymiş! Günler senin evinde bir dakika sürüyor!

– Hiç de eğlenceli değil, demiş fenerci. Biz konuşmaya başlayalı bir ay oldu.

– Bir ay mı?

– Evet. Otuz dakika. Otuz gün! İyi akşamlar.

Ve feneri yeniden yakmış.

Küçük prens ona bakmış ve aldığı talimata bu kadar sadık olan fenerciyi sevmiş. Bir zamanlar sandalyesini çekerek günbatımlarının peşinden koştuğunu anımsamış. Arkadaşına yardım etmek istemiş:

– Aslında... İstedğin zaman dinlenebilmenin bir yolunu biliyorum...

– Ben her zaman dinlenmek istiyorum, demiş fenerci.

Zira insan hem işine sadık hem de tembel olabilir.

Küçük prens devam etmiş:

– Gezegenin o kadar küçük ki üç adımda çevresini dolaşabiliyorsun. Sürekli güneşte kalmak için yavaşça yürümen yeter. Dinlenmek istediğinde yürürsün, gün de senin istediğin kadar sürer.

– Bu pek işime yaramaz, demiş fenerci. Benim hayatta en sevdiğim şey uyumak.

– Tüh, demiş küçük prens.

– Tüh ya, demiş fenerci. Günaydın.

Ve fenerini söndürmüştü.

“Bu adama,” demiş kendi kendine küçük prens yolculuğuna devam ederken, “diğerlerinin hepsi burun kıvırırdı; kral da, kendini beğenmiş de, ayyaşla işadamı da. Ama aralarında bana gülünç gelmeyen tek insan o. Belki de bunun sebebi kendinden başka bir şeyle meşgul olmasıdır.”

Hayıflanarak iç geçirmiş ve yine kendi kendine, “Aralarında yalnızca onunla arkadaş olabilirdim. Ama gezegeni gerçekten çok minik. İki kişiye yer yok...” demiş.

Yirmi dört saatte bin dört yüz kırk günbatımı seyredebileceği bu harika gezegenden ayrıldığına üzüldüğünü kendine itiraf etmeye dili varmıyormuş küçük prensin!

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Altıncı gezegen on kat daha büyükmüş. Orada koca koca kitaplar yazan yaşlı bir beyefendi yaşıyormuş.

– Ah! İşte bir kâşif! diye bağırmış küçük prensi görünce. Küçük prens masaya oturup biraz soluklanmış. Şimdiden çok yol kat etmiş!

– Nereden geliyorsun? diye sormuş ona yaşlı beyefendi.

– O koca kitap ne? demiş küçük prens. Burada ne yapıyorsunuz?

– Ben coğrafyacım, demiş yaşlı beyefendi.

– Coğrafyacı nedir?

– Coğrafyacı, denizlerin, ırmakların, şehirlerin, dağların ve çöllerin nerede olduklarını bilen bilimsanlarına denir.

– Çok ilginç, demiş küçük prens. İşte gerçek bir iş! Ve

coğrafyacının gezegenine bir göz atmış. Daha önce bu kadar görkemli bir gezegen görmemiş.

– Gezegeniniz çok güzelmış. Okyanusu var mı?

– Öğrenemedim, demiş coğrafyacı.

– Aa! (Küçük prens hayal kırıklığına uğramış.) Peki ya dağlar?

– Öğrenemedim, demiş coğrafyacı.

– Peki şehirler, ırmaklar ve çöller?

– Onu da öğrenemedim, demiş coğrafyacı.

– Ama siz coğrafyacısınız!

– Doğru, demiş coğrafyacı, ama kâşif değilim. Tek bir kâşifim yok. Şehirleri, ırmakları, dağları, denizleri, okyanusları ve çölleri sayan coğrafyacı değildir. Coğrafyacı aylaklık yapamayacak kadar mühimdir. O masasından kalkmaz. Gelen kâşifleri masasında kabul eder. Onlara sorular sorar ve onların anılarını not eder. Aralarından birinin anıları coğrafyacıya ilginç gelirse kâşifin ahlakı hakkında bir araştırma yaptırır.

– Neden?

– Çünkü yalan söyleyen bir kâşif coğrafya kitaplarında felaketlere yol açar. Çok içen bir kâşif de öyle.

– O neden peki? demiş küçük prens.

– Çünkü sarhoşlar çift görür. O zaman coğrafyacı tek bir dağın yerinde iki dağ olduğunu yazar.

– İyi bir kâşif olamayacak birini tanıyorum, demiş küçük prens.

– Mümkündür. Sonra, kâşifin ahlakı sağlamsa keşfi hakkında bir araştırma yapılır.

– Görmeye mi gidilir?

– Hayır. Öylesi çok karmaşık olurdu. Onun yerine kâşiften kanıtlar sunması istenir. Mesela büyük bir dağın keşfi söz konusuysa oradan büyük taşlar getirmesi istenir.

Coğrafyacı birden heyecanlanmış.

– Ama sen uzaklardan geliyorsun! Bir kâşifsin! Bana gezegenini tasvir edeceksin!

Coğrafyacı defterini açıp kalemini yontmaya koyulmuş. Kâşiflerin anlattıkları önce kurşunkalemle not edilir. Mürekkeple yazmak için kâşifin kanıtlar sunması beklenir.

– Ee? diye sormuş coğrafyacı.

– Haa! Benim evim, demiş küçük prens, pek ilginç değildir, ufacıktır. Üç yanardağım var. İkisi faal, biri sönmüş yanardağ. Ama belli olmaz.

– Belli olmaz, demiş coğrafyacı.

– Bir de çiçeğim var.

– Çiçekleri not etmeyiz, demiş coğrafyacı.

– Niye ki! En güzel şey o!

– Çünkü çiçekler fanidir.

– “Fani” ne demek?

– Coğrafya kitapları, demiş coğrafyacı, en kıymetli kitaplardır. Asla zaman aşımına uğramazlar. Bir dağ çok ender yer değiştirir. Bir okyanusun suyu çok ender boşalır. Biz ebedi şeyleri yazarız.

– Ama sönmüş yanardağlar uyanabilir, diye araya girmiş küçük prens. “Fani” ne demek?

– Yanardağların sönmüş ya da uyanmış olması bizim için fark etmez, demiş coğrafyacı. Bizim için önemli olan dağdır. Dağ değişmez.

– “Fani” ne demek peki? diye tekrarlamış sorduğu bir sorudan hayatta vazgeçmeyen küçük prens.

– “Yakında ortadan kaybolma tehlikesi olan” demek.

– Çiçeğimin yakında ortadan kaybolma tehlikesi mi var?

– Elbette.

“Çiçeğim fani,” demiş küçük prens kendi kendine, “ve dünyadan kendini korumak için yalnızca dört tanecik diken var! Bense onu evimde yapayalnız bıraktım!”

İçindeki ilk pişmanlık kıpırtısı bu olmuş. Ama cesaretini toplayarak sormuş:

– Görmemi tavsiye ettiğiniz bir yer var mı?

– Dünya gezegeni, diye yanıtlamış onu coğrafyacı. Hakında iyi şeyler duydum...

Ve küçük prens, çiçeğini düşünerek oradan da ayrılmış.

ON ALTINCI BÖLÜM

Böylece, ziyaret ettiği yedinci gezegen Dünya olmuş.

Dünya öyle herhangi bir gezegen değildir! Burada yüz on bir kral (elbette zenci kralları da unutmadan), yedi bin coğrafyacı, dokuz yüz bin işadamı, yedi buçuk milyon ayyaş, üç yüz on bir milyon kendini beğenmiş, yani yaklaşık iki milyar büyük bulunur.

Size Dünya'nın boyutlarını anlatabilmek için, elektriğin icadından önce altı kıtasının toplamında dört yüz altmış iki bin beş yüz on bir fenerciden oluşan koca bir ordu istihdam etmek gerektiğini söyleyeceğim.

Biraz uzaktan bakıldığında bu çok etkileyici bir manzara-
raydı. Bu ordunun hareketleri operadaki bir balenininki gibi düzenliydi. Önce Yeni Zelanda ve Avustralya'daki fenercilerin sırası geliyordu. Sonra bunlar, fenerlerini yakıp uyumaya gidiyorlardı. Onlardan sonra dansa Çin ve Sibiryalı fenercileri katılıyordu. Sonra onlar da perde arkasına çekiliyordu. On-
dan sonra Rusya ve Hindistan'ın fenercilerinin sırası geliyordu. Sonra Afrika ve Avrupa'nın. Sonra Güney Amerika'nın. Sonra Kuzey Amerika'nın. Ve giriş sıralarını asla şaşırmıyor-
lardı. Çok etkileyiciydi gerçekten.

Tam bir gamsızlık ve miskinlik hayatı yaşayan fenerciler sadece Kuzey kutbunun tek fenercisiyle Güney kutbunun tek fenercisiydi: Onlar yılda iki defa çalışırdı.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Nüktedan olmak için bazen birazcık yalan söylemek icap eder. Size fenercileri anlatırken çok da dürüst değildim. Gelgelelim tanımayanlara gezegenimiz hakkında yanlış bir fikir vermem işten değil. İnsanlar dünyanın çok küçük bir kısmında bulunur. Dünyadaki iki milyarlık insan nüfusu, mitinglerde olduğu gibi ayakta ve biraz sıkışık dursa, yirmi bine yirmi binlik bir meydana rahatça sığabilir. Tüm insanlığı Pasifik'teki en küçücük adacığa sığdırmak mümkündür.

Büyükler tabii ki size inanmayacaklardır. Onlar çok yer kapladıklarını sanır. Kendilerini baobablar gibi önemli görürler. O zaman onları hesap yapmaya davet edin. Rakamlara bayılırlar: Bu onların hoşuna gidecektir. Ama bu angaryayla çok vakit kaybetmeyin. Nafiledir. Siz bana güvenin.

İşte küçük prens de Dünya'ya indikten sonra etrafta kimseyi göremeyince şaşırmış. Yanlış gezegene geldiğinden korkmaya başlamış ki kumun içinde ay rengi bir halka kıpırdamış.

- İyi akşamlar, demiş küçük prens şansını denemek için.
- İyi akşamlar, demiş yılan.
- Hangi gezegene düştüm acaba? diye sormuş küçük prens.
- Dünya'ya, Afrika'ya, diye yanıtlamış yılan.

– Aa!.. Dünya’da kimse yok mu yani?

– Burası çöldür. Çöllerde kimse olmaz. Dünya büyüktür, demiş yılan.

Küçük prens bir taşın üzerine oturmuş ve başını kaldırıp göğe bakmış:

– Diyorum ki acaba yıldızların parlamasının sebebi bir gün herkes kendi yıldızını yeniden bulabilsin diye mi? Benim gezegenime bak. Bizim tam tepemizde... Ama gerçekten çok uzak!

– Güzelmiş, demiş yılan. Buraya neden geldin?

– Bir çiçekle sorunlarım var, demiş küçük prens.

– Haa! demiş yılan.

Ve susmuşlar.

– İnsanlar nerede? diye sormuş nihayet küçük prens. Çölde insan kendini biraz yalnız hissediyor...

– İnsanların arasında da yalnız hissedilir, demiş yılan.

Küçük prens ona uzun uzun baktıktan sonra:

– Ne garip bir hayvansın sen, demiş, parmak gibi incicsin...

– Bir kralın parmağından daha güçlüyüm ama, demiş yılan.

Küçük prens tebessüm etmiş:

– Pek de güçlü değilsin... Patilerin bile yok... Seyahat bile edemezsin...

– Seni bir geminin götürebileceğinden daha uzaklara götürebilirim, demiş yılan.

Küçük prensin ayak bileğine altın bir bilezik gibi dolanmış:

– Dokunduğumu, geldiği toprağa geri gönderirim ben, diye devam etmiş. Ama sen masumsun ve bir yıldızdan geliyorsun...

Küçük prens cevap vermemiş.

– Bu acımasız Dünya’da böyle güçsüz olman içimi sızlat-tı. Eğer günün birinde gezegenini çok özlersen sana yardım edebilirim. Seni...

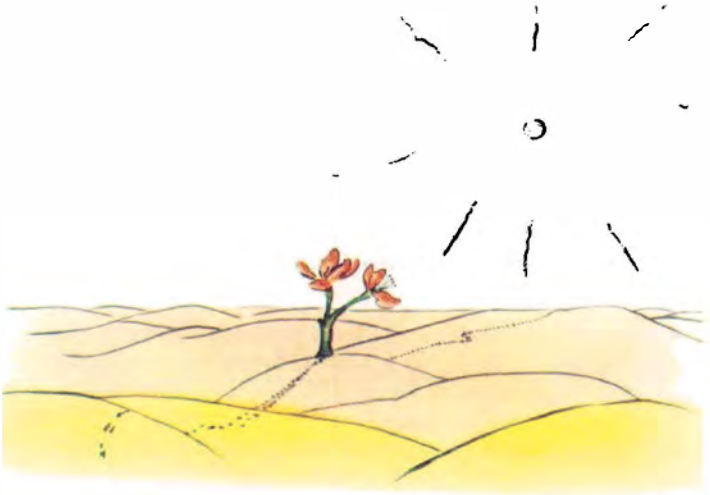
– Ah! Gayet iyi anladım, demiş küçük prens, ama neden sürekli bilmecelerle konuşuyorsun?

– Ben tüm bilmeceleri çözerim, demiş yılan.
Ve susmuşlar.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Küçük prens çölü geçmiş ve sadece bir çiçeğe rastlamış.
Üç yapraklı bir çiçek, eftan püften bir çiçek...

- Merhaba, demiş küçük prens.
- Merhaba, demiş çiçek.
- İnsanlar nerede acaba? diye sormuş küçük prens ki-
barca.

Bir gün bir kervanın geçtiğini görmüş çiçek.

– İnsanlar mı? Sanırım altı yedi tane var onlardan. Yıllar önce görmüştüm. Ama nerede bulunacakları belli olmaz. Rüzgâr alır götürür onları. Kökleri yoktur, bu onları çok rahatsız eder.

– Elveda, demiş küçük prens.

– Elveda, demiş çiçek.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Küçük prens ulu bir dağa çıkmış. Şimdiye kadar dağ namına tek gördüğü, boyları dizlerine gelen üç yanardağmış. Sönmüş olan yanardağını da tabure olarak kullanırmış. “Bunun gibi yüksek bir dağdan,” demiş kendi kendine, “gezegenin tamamını ve bütün insanları görürüm...” Ama sip-sivri doruklardan başka hiçbir şey görememiş.

- Merhaba, demiş rasgele.
- Merhaba... Merhaba... Merhaba... diye yanıtlamış yankı.
- Kimsiniz? demiş küçük prens.
- Kimsiniz... Kimsiniz... Kimsiniz... diye yanıtlamış yankı.
- Arkadaşım olun, ben yapayalnızım, demiş.
- Yapayalnızım... Yapayalnızım... Yapayalnızım... diye yanıtlamış yankı.

“Ne tuhaf gezegen,” diye düşünmüş o zaman. “Kupkur, sipsivri ve tuzlu mu tuzlu. Üstelik insanlarda da hayal gücü namına bir şey yok. Onlara ne söyleyen tekrar ediyorlar. Benim evimde bir çiçeğim vardı, sözü açan hep o olurdu...”

YİRMİNCİ BÖLÜM

Küçük prens uzun süre kumların, kayaların, karların arasında yürüdükten sonra nihayet bir yola rastlamış. Bilirsiniz ki tüm yollar insanların evlerine çıkar.

– Merhaba, demiş.

Güller açmış bir bahçeymiş burası.

– Merhaba, demiş güller.

Küçük prens onlara bakmış. Hepsi de çiçeğine benziyor-muş.

– Siz kimsiniz? diye sormuş onlara hayret içinde.

– Biz gülüz, demiş güller.

– Demek öyle! demiş küçük prens.

Ve çok mutsuz hissetmiş kendini. Çiçeği ona evrende türünün tek örneği olduğunu söylemiş çünkü önceden. Ama burada tek bir bahçede tıpkı ona benzeyen beş bin çiçek varmış!

“Bunu görseydi,” demiş kendi kendine, “çok utanırdı. Öksürüklere boğulurdu ve alay konusu olmaktan kaçmak için ölüyormuş gibi yapardı. Ben de onunla ilgileniyor gibi yapmak zorunda kalırdım, yoksa beni de utandırmak için gerçekten ölüverirdi...”

Sonra yine kendi kendine şöyle demiş: “Eşsiz bir çiçeğim var diye kendimi zengin sanıyordum, oysa tek sahip olduğum alelade bir gülmüş. Bir o, bir de boyları dizlerimi geçmeyen üç yanardağım, üstelik biri belki de sonsuza dek sönmüş; bu durumda hiç de büyük bir prens sayılmam...” Ve çimenlere kapanıp ağlamış.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

İşte tilki o zaman ortaya çıkmış.

- Merhaba, demiş tilki.
- Merhaba, diye kibarca yanıt vermiş arkasına dönmesine rağmen hiçbir şey göremeyen küçük prens.
- Buradayım, demiş ses elma ağacının altından.
- Sen kimsin? demiş küçük prens. Ne de güzelsin...
- Ben tilkiyim, demiş tilki.
- Gel benimle oyna, diye önermiş küçük prens. Öyle mutsuzum ki...

– Seninle oynayamam, demiş tilki. Evcilleştirilmedim ben.

– Ah! Affedersin, demiş küçük prens.

Ama biraz düşündükten sonra eklemiş:

– “Evcilleştirmek” ne demek?

– Sen buralı değilsin, demiş tilki, ne arıyorsun?

– İnsanları arıyorum, demiş küçük prens. “Evcilleştirmek” ne demek?

– İnsanların, demiş tilki, tüfekleri vardır ve avlanırlar. Çok fecidir! Ayrıca tavuk yetiştirirler. Bundan başka şeyle ilgilenmezler. Tavuk mu arıyorsun?

– Hayır, demiş küçük prens. Ben arkadaş arıyorum. “Evcilleştirmek” ne demek?

– Çok ihmal edilen bir şey, demiş tilki. “Bağ kurmak” demek.

– Bağ kurmak mı?

– Elbette, demiş tilki. Sen şu an benim için yüz bin küçük çocuktan farksız bir çocuksun. Ve sana ihtiyacım yok. Senin de bana ihtiyacın yok. Ben de senin için yüz bin tilkiden farksız bir tilkiyim. Ama beni evcilleştirirsen birbirimize ihtiyaç duymaya başlarız. Benim için dünyada tek olursun. Ben de senin için dünyada tek olurum...

– Anlamaya başladım, demiş küçük prens. Bir çiçek var... Galiba beni evcilleştirdi.

– Olabilir, demiş tilki. Dünya’da her türlü şey olur..

– Ah, ama bu dediğim Dünya’da değil, demiş küçük prens.

Tilki birden merakla kulaklarını dikmiş:

– Başka bir gezegende mi?

– Evet.

– Bu dediğin gezegende avcılar var mı?

- Hayır.
- Ha! Çok ilginç! Peki, tavuk var mı?
- Hayır.
- Hiçbir şey kusursuz değildir tabii, demiş tilki iç geçirerek.

Ama tilki tekrar konuya dönmüş:

– Hayatım tekdüze. Ben tavuk avlıyorum, insanlar da beni avlıyor. Tüm tavuklar birbirine benziyor, tüm insanlar da birbirine benziyor. O yüzden biraz sıkılıyorum. Ama eğer beni evcilleştirirsen dünyama güneş doğmuş gibi olur. Duyduğum bir ayak sesi diğerlerinin hepsinden farklı olur. Diğerlerini duyunca yerdeki deliğime girerim. Seninkiyse müzik gibi, beni oradan dışarı çağırır. Ayrıca baksana! Şu aşağıdaki buğday tarlalarını görüyor musun? Ben ekmek yemem. Buğdayın bana hiçbir faydası yoktur. Buğday tarlaları bana hiçbir şey düşündürmez. Üzücü değil mi bu? Ama senin saçların altın rengi. O yüzden beni evcilleştirdiğinde harika olacak! Altın gibi sarı buğday bana seni hatırlatacak. Ve buğdayları okşayan rüzgârın sesine bayılacağım...

Tilki susmuş ve uzun süre küçük prensle bakmış:

– Ne olur.. evcilleştir beni! demiş.

– Çok isterim, diye cevap vermiş küçük prens. Ama çok vaktim yok. Tanışacağım arkadaşlar ve keşfedeceğim bir sürü şey var.

– Sadece evcilleştirdiklerini tanıyabilirsin, demiş tilki. İnsanların artık hiçbir şeyi tanıyacak vakti yok. Her şeyi gidip dükkânlardan hazır alıyorlar. Ama arkadaş dükkânı olmadığı için artık hiç arkadaşları yok. Eğer bir arkadaş istiyorsan beni evcilleştir!

– Ne yapmam gerek? demiş küçük prens.

– Çok sabırlı olmak gerek, diye yanıtlamış tilki. Önce, işte böyle, benden biraz uzağa, çimenlere oturacaksın. Ben göz ucuyla sana bakacağım, sen de hiçbir şey söylemeyeceksin. Anlaşmazlıklar dilden doğar. Ama her gün birazcık daha yakına oturabileceksin...

Ertesi gün küçük prens geri gelmiş.

– Aynı saatte gelseydin daha iyi olurdu, demiş tilki. Mesela eğer öğleden sonra dörtte gelirsen, ben saat üçten itibaren mutlu olmaya başlarım. Saat ilerledikçe daha çok mutlu olurum. Saat dört olunca heyecanlanıp endişelenirim, mutluluğun bedelinin ne olduğunu öğrenirim! Ama belirli bir saatte gelmezsen kalbimi seni karşılamaya ne zaman hazır edeceğimi bilemem... Ritüeller lazım.

– Ritüel nedir? demiş küçük prens.

– O da pek ihmal edilen bir şey, demiş tilki. Bir günü diğer günlerden, bir saati diğer saatlerden farklı kılan şeye denir ritüel. Avcılarımın bir ritüeli var mesela. Perşembeleri köydeki kızlarla dans ederler. Bu yüzden perşembe günlerin şahıdır! Ta bağlara kadar gezerim. Eğer avcılar akıllarına estiği zaman dans etselerdi günlerin hepsi birbirine benzerdi, benim de hiç tatilim olmazdı.

Böylelikle küçük prens tilkiyi evcilleştirmiş. Ayrılık vakti yaklaştığında:

- Ah! Ağlayacağım, demiş tilki.
- Kabahat sende, demiş küçük prens, ben sana hiç zarar vermek istemiyordum ama seni evcilleştirmemi istedin...
- Tabii ki, demiş tilki.
- Ama ağlayacaksın! demiş küçük prens.
- Tabii ki, demiş tilki.
- O zaman eline hiçbir şey geçmedi!
- Geçmez olur mu, demiş tilki. Buğdayın rengini kazandım ya.

Sonra devam etmiş:

- Gidip güllere tekrar bak. Senin gülünün dünyada tek olduğunu anlayacaksın. Bana veda etmeye geceksin, ben de sana bir sır armağan edeceğim.

Küçük prens tekrar gülleri görmeye gitmiş.

- Siz benim gülüme hiç de benzemiyorsunuz, onun yanında bir hiçsiniz, demiş onlara. Sizi kimse evcilleştirmemiş, siz de kimseyi evcilleştirmemişsiniz. Siz de benim tilkimin

önceki hali gibisiniz. O da diğer yüz bin tilkiden farksızdı. Ama ben onunla arkadaş oldum ve o artık dünyada bir tanecik.

Ve güller çok rahatsız olmuş.

– Güzelsiniz ama boşsunuz, demiş onlara sonra. Kimse sizin için canını vermez. Elbette herhangi biri benim gülümün size benzediğini sanacaktır. Ama o, sadece o, hepinizden daha önemli, çünkü o benim suladığım gül. Çünkü fanusun altına koyduğum gül o. Çünkü rüzgârdan koruduğum gül o. Çünkü tırtıllarını (kelebek olabilsinler diye bir iki tanesi hariç) öldürdüğüm gül o. Çünkü yakınmasını, höhürlenmesini, hatta bazen susmasını dinlediğim gül o. Çünkü o benim gülüm.

Ve tilkinin yanına geri dönmüş:

– Elveda, demiş...

– Elveda, demiş tilki. İşte sana vereceğim sır. Çok basit bir şey: Yalnızca kalbinle iyi görebilirsin. Asıl önemli olan şeyler göze görünmez.

– Asıl önemli olan şeyler göze görünmez, diye tekrar etmiş küçük prens aklında tutabilmek için.

– Gülünü bu kadar önemli kılan, onun için sarf ettiğin zaman.

– Gülüm için sarf ettiğim zaman... demiş küçük prens aklında tutabilmek için.

– İnsanlar bu gerçeği unuttu, demiş tilki. Ama sen unutmamalısın. Evcilleştirdiğin her şeyden sonsuza kadar sorumlu olursun. Gülünden sorumlusun...

– Gülümden sorumluyum, diye tekrar etmiş küçük prens aklında tutabilmek için.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

- Merhaba, demiş küçük prens.
- Merhaba, demiş makasçı.
- Burada ne yapıyorsun? demiş küçük prens.
- Yolcuları biner biner ayırıyorum, demiş makasçı. Onları taşıyan trenleri kâh sağa kâh sola yolluyorum.

Ve gök gürültüsü gibi gümbürdeyen ıslıl ıslıl bir hızlı tren makasçının kulübesini titreterek geçmiş.

- Aceleleri olsa gerek, demiş küçük prens. Ne arıyorlar?
- Lokomotif kullanan adam bile bilmiyor, demiş makasçı.
- Ve diğer yöne giden ikinci bir hızlı tren gümbürdemiş.
- Şimdiden geri mi geliyorlar? diye sormuş küçük prens...
- Bunlar aynı yolcular değil, demiş makasçı. Onlar gitti, bunlar geliyor.

- Bulundukları yerden memnun değiller miymiş?
- İnsan, bulunduğu yerden asla memnun olmaz, demiş makasçı.

Ve yine ıslıl ıslıl üçüncü bir hızlı trenin gök gürültüsü gümbürdemiş.

- Bunlar ilk yolcuları mı takip ediyor? diye sormuş küçük prens.

– Hiçbir şeyi takip etmiyorlar, demiş makasçı. İçeride uyuyorlar, uyumuyorlarsa bile esiyorlar. Sadece çocuklar burunlarını camlara yapıştırıyor.

– Ne aradıklarını sadece çocuklar biliyor, demiş küçük prens. Zamanlarını bir bez bebeğe sarf ediyorlar ve o bebek onlar için çok önemli oluyor, eğer onu ellerinden alırsan ağlamaya başlıyorlar...

– Onlar şanslı, demiş makasçı.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

– Merhaba, demiş küçük prens.

– Merhaba, demiş satıcı.

Susuzluğu gidermek üzere geliştirilmiş haplar satan bir satıcıymış bu. Haftada tek bir hap alınca hiç su içme ihtiyacı hissedilmiyormuş.

– Neden bunu satıyorsun? demiş küçük prens.

– Müthiş bir zaman tasarrufu sağlıyor, demiş satıcı. Uzmanlar hesaplar yaptı. Haftada elli üç dakika kâr ediliyor.

– O elli üç dakikayla ne yapıyorsun peki?

– Ne istersen onu...

“Eğer benim,” demiş kendi kendine küçük prens, “istediğim gibi harçayabileceğim elli üç dakikam olsaydı bir çeşmeye doğru aheste aheste yürürdüm...”

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çöldeki uçak arızamın sekizinci günündeydik ve satıcının öyküsünü, suyumun son damlasını içerken dinlemiştim:

– Ah, dedim küçük prenze, anıların çok güzel ama ben hâlâ uçağımı tamir etmedim ve içecek hiçbir şeyim kalmadı, şimdi bir çeşmeye aheste aheste yürüebilmeyi ben de çok isterdim!

– Arkadaşım tilki... dedi bana.

– Tilkisi mi kaldı dostum!

– Neden ki?

– Çünkü susuzluktan öleceğiz...

İlkisi arasında nasıl bir bağlantı kurduğumu anlamadı ve bana şöyle cevap verdi:

– Ölecek olsak bile bir arkadaşına sahip olmak güzel. Ben tilki bir arkadaşım olduğu için çok mutluyum.

“Tehlikeden bihaber,” dedim kendi kendime. “Ne açlık biliyor ne de susuzluk. Birazcık güneş ona yetiyor...”

Ama bana baktı ve düşünceme cevap verdi:

– Ben de susadım... Bir kuyu arayalım...

Yılgınlığımı gösteren bir el hareketi yaptım. Koskoca çölün ortasında rasgele bir kuyu aramak saçmaydı. Yine de yürümeye koyulduk.

Sessizlik içinde saatlerce yürüdükten sonra gece oldu ve yıldızlar parlamaya başladı. Susuzluktan biraz ateşim çıktığı

için onları sanki rüyada gibi görüyordum. Küçük prensin sözcükleri hafızamda dans ediyordu:

– Sen de mi susadın yani? diye sordum ona.

Ama o soruma cevap vermedi. Şunu söylemekle yetindi:

– Su kalbe de iyi gelebilir...

Cevabını anlamadım ve sustum... Ona daha fazla soru sormamak gerektiğini biliyordum.

Yorulmuştu. Oturdu. Yanına oturdum. Bir sessizlikten sonra devam etti:

– Yıldızlar güzelliklerini görünmeyen bir çiçeğe borçlu...

“Tabii,” dedim ve konuşmadan ayın altında kumdaki çizgileri seyrettim.

– Çöl güzel... diye ekledi.

Ve bu doğrudu. Çölü hep sevmişimdir. Bir kum tepesine oturursun. Hiçbir şey görmezsin. Hiçbir şey duymazsın. Yine de sessizliğin içinde bir şeyler parıldar...

– Çölü güzel yapan, dedi küçük prens, içinde bir yerlerde bir kuyu saklıyor oluşu...

Birden kumların gizemli ışıltısını kavrayınca şaşıtm kaldım. Küçükken eski bir evde yaşıyordum ve orada bir hazine gömülü olduğuna dair bir efsane vardı. Onu kimse bulamamıştı elbette, hatta belki aramamıştı bile. Ama o, büyüsünü bütün eve yaymıştı. Kalbinin derinliklerinde bir sır saklıyordu evim...

– Evet, dedim küçük prene, ev de olsa, yıldızlar da, çöl de, onları güzel yapan şey gözle görülüyor!

– Tilkimle aynı fikirde olduğuna sevindim, dedi.

Küçük prens uyuduğundan onu kollarıma aldım ve tekrar yola koyuldum. Duygulanmıştım. Kırılğan bir hazine taşıyordum sanki. Dünya üzerinde daha kırılğan bir şey daha yoktu hatta belki de. Ay ışığında bu solgun alna, kapalı gözlerle, rüzgârda titreyen buklelere bakıp kendi kendime, “Bu gördüğüm bir kabuktan ibaret. En önemli kısmı gözle görülmez...” diyordum.

Aralık dudaklarında yarım bir tebessüm vardı, ben de kendi kendime, “Bu uyuyan küçük prensin beni bu kadar duygulandırmasının sebebi, bir çiçeğe olan sadakati, uyurken bile içinde bir kandil alevi gibi ışıldayan bir gülün imgesi...” dedim. Daha da kırılgan geldi bana. Kandilleri iyi korumak gerekir: Bir rüzgâr onları söndürmeye yeter...

Ve böyle yürüye yürüye, gün doğduğunda kuyuyu buldum.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

– İnsanlar, dedi küçük prens, hızlı trenlere doluşuyorlar ama ne aradıklarını unutmuşlar. O yüzden kıpır kıpırlar ve dönüp duruyorlar..

Ve ekledi: “Ne gereği var ki...”

Ulaştığımız kuyu Sahra kuyularına benzemiyordu. Sahra kuyuları kuma oyulmuş basit deliklerdir. Bu ise bir köy kuyusuna benziyordu. Ama ortada köy yoktu, ben de hayal gördüğümü düşünüyordum.

– Tuhaf, dedim küçük prens. Her şey hazır; makara, kova, ip...

Güldü, ipe dokundu, makarayı oynattı. Makara, rüzgâr uzun bir uykudan uyandığında emektar rüzgârgülünün gıcırdadığı gibi gıcırdadı.

– Duyuyor musun, dedi küçük prens, kuyuyu uyandırdık, o da şarkı söylüyor...

Kendini yorsun istemiyordum:

– Bırak ben yapayım, dedim ona. Senin için fazla ağır.

Kovayı yavaş yavaş kuyunun ağzına çektim. Güzelce yerleştirdim. Makaranın şarkısı hâlâ kulaklarımdaydı ve hâlâ titreyen suda güneşin titreyişini görüyordum.

– O suya susadım, dedi küçük prens. Ver de içeyim...

Ne aradığını anlamıştım!

Kovayı dudaklarına kadar kaldırdım. Gözlerini kapattı, içti. Bir ziyafet gibi lezzetli. Bu su bir besinden fazlasıydı. Yıldızlar altındaki yürüyüşten, makaranın şarkısından, kollarının çabasından doğmuştu. Kalbe iyi geliyordu, tıpkı bir hediye gibi. Küçükken aldığım Noel hediyelerinin parıltısı da Noel ağacının ışığından, gece yarısı ayının müziğinden, gülümsemelerin güzelliğinden geliyordu.

– Gezegeninin insanları, dedi küçük prens, tek bir bahçede beş bin gül yetiştiriyorlar... ve orada aradıkları şeyi bulamıyorlar...

– Bulamıyorlar, diye cevap verdim.

– Aradıkları, tek bir gülde veya birazcık suda bulunabilir halbuki...

– Elbette, diye cevap verdim.

Küçük prens ekledi:

– Ama gözler kördür. Kalple aramak gerekir.

Su içmiştim. Ferahlamıştım. Gün doğarken kum, bal rengi olur. Bu bal rengi de beni mutlu etmişti. Neden canımın yanması gerekiyordu ki...

– Sözünde durman gerek, dedi küçük prens usulca, yeniden yanıma oturmuştu.

– Ne sözü?

– Hani vardı ya... Koyunum için bir ağızlık... bu çiçekten ben sorumluyum!

Cebimden çiziktirdiklerimi çıkardım. Küçük prens onları gördü ve gülerek şöyle dedi:

– Baobabların biraz lahanaya benziyor...

– Aa!

Baobablardan ne kadar gurur duymuştum oysa!

– Tilkin... kulakları... biraz boynuza benziyor... hem de fazla uzun olmuş!

Ve tekrar güldü.

– Haksızlık ediyorsun dostum, boaların içleri ve dışlarından başka bir şey çizmeyi bilmiyordum ben.

– Ah! Önemi yok, dedi. Çocuklar bilir.

Ben de bir ağızlık çizdim. Ona verirken içim sızlıyordu:

– Bana söylemediğin planların var...

Buna cevap vermedi. Dedi ki:

– Biliyor musun, Dünya'ya düşüşümün... yarın yıldönümü.

Sonra, bir sessizliğin ardından:

– Hemen buralarda bir yere düşmüştüm... dedi.
Ve kızardı.

Ve tekrar, nedenini anlamadan garip bir hüznü hissettim.
Yine de aklıma bir soru geldi:

– O zaman sekiz gün önce seninle tanıştığım sabah tek başına, meskûn topraklardan fersah fersah uzakta dolanman bir tesadüf değildi! Düştüğün yere mi dönüyordun?

Küçük prens yine kızardı.

Tereddüt ederek ekledim:

– Yıldönümünü nedeniyle belki?..

Küçük prens bir kez daha kızardı. Sorulara asla yanıt vermiyordu ama insan kızarıyorsa bu “evet” anlamına gelir, değil mi?

– Ah! dedim ona. Korkuyorum...

Ama bana şöyle cevap verdi:

– Şimdi çalışman gerekiyor. Makinene gitmelisin. Ben seni burada bekliyorum. Yarın akşam geri gel...

Ama içim rahatlamamıştı. Tilkiyi hatırladım. Evcilleştirilmeye razı olduysan biraz ağlamayı da göze almalısın...

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Kuyunun yanında taştan, eski yıkık bir duvar vardı. Ertesi akşam işimden dönerken küçük prensimin oraya oturmuş bacaklarını sarkıttığını gördüm. Konuştuğunu duyuyordum:

– Hatırlamıyor musun yani? diyordu. Burası değil!

Başka bir ses ona cevap vermiş olsa gerek, zira şöyle dedi:

– Evet! Evet! O gün olduğu doğru ama burası orası değil...

Duvara doğru yürümeye devam ettim. Hâlâ kimseyi ne görüyor ne de duyuyordum. Buna rağmen küçük prens tekrar konuştu:

– ...Elbette. Kumda izlerimin nerede başladığını göreceksin. Beni orada beklesen yeter. Bu gece geleceğim.

Duvarla aramda yirmi metre kalmıştı ve hâlâ hiçbir şey görmüyordum.

Bir sessizlikten sonra küçük prens tekrar konuştu:

– Zehrin iyi midir? Uzun süre acı çekmeyeceğimden emin misin?

Durdum, yüreğim ağzımdaydı ama hâlâ bir şey anlamıyordum.

– Git artık, dedi... İnmek istiyorum!

O zaman ben de duvarın dibine doğru baktım ve yerimden sıçradım! Orada küçük prene doğru doğrulmuş duran, şu işinizi otuz saniyede bitiren sarı yılanlardan biri vardı.

Tabancamı çıkarmak için cebimi karıştırarak o tarafa doğru bir adım attım ama çıkardığım gürültüyü duyan yılan, tazyiki tükenen bir fiskeye gibi usulca kendini kuma bıraktı ve hafif bir metal sesi çıkararak, pek acele etmeden taşların arasında kaybolup gitti.

Bembeyaz kesilmiş küçük prensimi yakalamak için duvarın dibine tam zamanında vardım.

– Ne oluyor burada! Şimdi de yılanlarla mı konuşuyorsun?

Boynundan eksik etmediği sarı atkısını çözmüştüm. Şakaklarını ıslatmış, ona su içirmiştim. Şimdiyse ona daha fazla soru sormaya cesaret edemiyordum. Bana ciddi ciddi baktı ve kollarını boynuma doladı. Kalbinin vurulmuş, can veren bir kuşunki gibi attığını duyuyordum. Bana şöyle dedi:

– Motorunun ihtiyacı olan şeyi bulduğuna sevindim. Evi-
ne dönebileceksin...

– Nereden biliyorsun!

Gerçekten de ona, hiç umudum olmamasına rağmen tamiri başardığımı söylemeye geliyordum!

Soruma cevap vermedi ama ekledi:

– Ben de bugün evime dönüyorum...

Sonra hüzünlü bir sesle devam etti:

– Çok daha uzak... çok daha zor...

Olağanüstü bir şeyler olduğunun farkındaydım. Onu küçük bir çocuk gibi kollarımda tutuyordum, ama yine de sanki dikey olarak bir boşluğa doğru akar gibiydi ve onu tutmak için elimden hiçbir şey gelmiyordu...

Bakışları ciddiye, uzaklara dalmıştı:

– Koyunun bende. Koyun için kutu da var. Ağızlık da...

Ve hüzünle gülümsedi.

Uzun süre bekledim. Yavaş yavaş ısındığını hissediyordum:

– Dostum, korkmuşsun...

Elbette korkmuştu! Ama hafifçe güldü:

– Bu akşam daha da çok korkacağım...

Yine bir şeylerin asla geri gelmeyeceği duygusuyla donup kaldım. Bu kahkahayı bir daha duyamamanın düşüncesine bile dayanamayacağımı o zaman anladım. Benim için çölde bir pınar gibiydi bu ses.

– Dostum, senin kahkahanı duymaya doymadım daha...

Ama bana dedi ki:

– Bu gece bir yıl olacak. Yıldızım geçen sene düştüğüm yerin tam tepesinde olacak...

– Dostum, bu yılan, randevu ve yıldız hikâyesi kötü bir rüya sadece, değil mi?..

Soruma cevap vermedi. Bana şöyle dedi:

– Önemli olan gözle görülmez...

– Evet...

– Tıpkı çiçek gibi. Bir yıldızdaki bir çiçeği seviyorsan geceleri göğe bakmak güzeldir. Tüm yıldızlar çiçeklenir.

– Evet...

– Su gibi tıpkı. İçmem için bana verdiğin su, makara ve ip sayesinde müzik gibiydi, hatırlıyorsun değil mi... güzeldi.

– Evet...

– Geceleri yıldızlara bakarsın. Benim yaşadığım yerde her şey o kadar küçük ki sana kendi yıldızımın ncrede olduğunu gösteremem. Böylesi daha iyi. Benim yıldızım senin için yıldızlardan biri olacak. O yüzden tüm yıldızlara bakmayı seveceksin... Hepsi arkadaşın olacak. Sonra sana bir hediye vereceğim...

Tekrar güldü.

– Ah! Dostum, dostum, bu kahkahayı duymayı çok seviyorum!

– Benim hediyem de bu olacak... Tıpkı su gibi...

– Ne demek istiyorsun?

– İnsanların yıldızları vardır ama yıldızlar herkes için farklı anlam taşır. Seyahat eden kimileri için yıldızlar rehberdir. Başkaları için sadece minik ışıklardır. Biliminsanı olanlar içinse çözülmesi gereken problemlerdir. Benim işadamım için altındı yıldızlar. Ama o yıldızların hepsi sessiz. Seninse hiç kimseninkine benzemeyen yıldızların olacak...

– Ne demek istiyorsun?

– Sen geceleri göğe baktığında, ben onlardan birinde oturacağıma ve onlardan birinde güleceğime göre, senin için bütün yıldızlar gülüyor olacak. Senin gülmeyi bilen yıldızların olacak!

Ve yine güldü.

– Üzüntün geçtiğinde (üzüntü hep geçer) beni tanımış olmak sana yetecek. Her zaman arkadaşım olarak kalacaksın. Benimle gülmek isteyeceksin. Ve ara sıra şöyle keyif için pencereni açacaksın... Seni göğe bakıp gülerken gören arkadaşların şaşırıp kalacak. Onlara, “Evet, yıldızlar beni hep güldürür!” diyeceksin. Onlar da seni deli sanacak. Sana çok fena bir oyun oynamış olacağım...

Ve yine güldü.

– Sanki sana yıldız yerine bir sürü gülen çingirak vermişim gibi olacak...

Ve yine güldü. Sonra ciddileşti:

– Bu gece... gelme.

– Seni bırakmayacağım.

– Acı çekiyor gibi görüneceğim... Biraz ölüyor gibi görüneceğim. Öyle işte. Bunu görmeye gelme, değmez...

– Seni bırakmayacağım.

Ama endişeliydi.

– Böyle dememin bir nedeni de yılan. Seni sokmaması gerek. Yılanlar kötüdür. Zevk için bile sokabilir...

– Seni bırakmayacağım.

Ama bir şey içini rahatlattı:

– İkinci defa sokmaya zehirleri kalmamış olur aslında...

O gece yola çıktığını görmedim. Çıt çıkarmadan kaçmıştı. Onu yakaladığımda hızlı, kararlı adımlarla yürüyordu. Bana sadece şöyle dedi:

– Ah! Gelmişsin...

Elimi tuttu. Ama hâlâ kendi kendini yiyordu:

– Gelmeseydin. Üzüleceksin. Ölmüş gibi görüneceğim ama gerçek olmayacak...

Ben susuyordum.

– Anlarsın. Fazla uzak. Bu bedeni taşıyamam. Çok ağır.

Ben susuyordum.

– Ama bu terk edilmiş eski bir kabuk gibi olacak. Eski kabuklar üzücü değildir...

Ben susuyordum.

Biraz cesaretini kaybetti. Ama biraz daha uğraştı:

– Güzel olacak, emin ol. Ben de yıldızlara bakacağım. Bütün yıldızlar paslı makarası olan birer kuyu olacak. Bütün yıldızlar bana içmem için su verecekler...

Ben susuyordum.

– Çok eğlenceli olacak! Senin beş yüz milyon çingırağın, benim de beş yüz milyon pınarım olacak...

Ve o da sustu, çünkü ağlıyordu...

– Geldik. Biraz tek başıma gideyim.

Ve oturdu, çünkü korkuyordu.

Şöyle dedi:

– Biliyorsun... Çiçeğim... Onun sorumluluğu benim üzerimde! Üstelik o öyle kırılgan ki! Ve öyle naif ki! Onu koskoca dünyadan koruyacak dört dikenciğinden başka bir şeyi yok...

Ben oturdum çünkü artık ayakta duramıyordum. Şöyle dedi:

– İşte... Hepsi bu...

Biraz daha tereddüt etti, sonra ayağa kalktı. Bir adım attı. Ben kımıldayamıyordum.

Ayak bileğinin orada sarı bir parıltı oldu yalnızca. Bir an kıpırdamadan durdu. Bağırmadı. Usulca, bir ağacın devrilmesi gibi düştü. Çıt bile çıkarmamıştı kum nedeniyle.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

Ve şimdi altı yıl oldu bile... Bu hikâyeyi daha önce hiç anlatmadım. Beni tekrar gören arkadaşlarım sağ olduğuma sevindiler. Üzgündüm ama onlara, “Yorgunluktan...” diyordum.

Şimdi biraz teselli oldum. Yani... tam olarak değil. Ama onun gezegenine döndüğünü biliyorum çünkü gün doğduğunda bedenini bulamadım. O kadar da ağır bir beden değildi... Ve geceleri yıldızları dinlemeyi seviyorum. Beş yüz milyon küçük çingırak gibiler...

Ama fevkalade bir durum var. Küçük prens için çizdiğim ağızlığa deri kayış eklemeyi unutmuşum! Onu koyununa takamamıştır. Bu yüzden kendime, “Gezegeninde neler oluyordur? Koyun pekâlâ çiçeği yemiş olabilir...” deyip duruyorum.

Kendime kimi zaman “İmkânı yok! Küçük prens çiçeğinin üstüne her gece cam fanusunu kapatır, koyununa da mukayyet olur...” diyorum. O zaman mutlu oluyorum. Ve tüm yıldızlar tatlı tatlı gülüyor.

Kimi zaman da kendime, “Bir defacık boş bulunsa yeter! Bir akşam cam fanusu unuttu ya da koyun gece sessizce çıktı...” diyorum. O zaman da çingırakların hepsi gözyaşlarına boğuluyor!..

İşte koca bir muamına. Neresi olduğunu bilmediğimiz bir yerde, daha önce hiç görmediğimiz bir koyunun bir gülü

yemiş ya da yememiş olması, küçük prensi seven sizler için, tıpkı benim için de olduğu gibi, tüm evreni tamamen değiştiriyor.

Göğe bakın. Sorun kendinize: Koyun çiçeği yedi mi, yemedi mi? Her şeyin nasıl değiştiğini göreceksiniz...

Ve hiçbir büyük bunun ne kadar önemli olduğunu asla anlamayacak!

Bu, benim için, dünyanın en güzel ve en hazin manzarası. Bir önceki sayfadakiyle aynı manzara ama onu size iyice göstermek için bir defa daha çizdim. İşte küçük prensin dünya üzerinde ortaya çıktığı, sonra da kaybolup gittiği yer burası.

Bir gün Afrika'ya, çöle giderseniz burayı tanıyabilmeniz için bu manzaraya dikkatlice bakın. Ve olur da oraya yolunuz düşerse, lütfen acele etmeyin, yıldızın altında birazcık bekleyin! Eğer size doğru bir çocuk gelirse, gülerse, altın rengi saçları varsa, ona soru sorulduğunda yanıt vermiyorsa, kim olduğunu hemen anlarsınız. Böyle olursa rica ediyorum! Beni böyle üzüntü içinde bırakmayın: Hemen yazıp haber verin geri geldiğini...

MODERN KLASİKLER Dizisi - 157

Saint-Exupéry 1943'te *Küçük Prens*'i yayımladığında, dünya çapında muazzam bir başarı kazanacak bir yapıta imza attığını tahmin bile edemezdi. Bu bilgelikle dolu, büyüleyici masal aradan geçen onca yıla rağmen bütün dünyada her yaştan okurun yüreğini ısıtmaya devam ediyor. Uçağı Sahra çölüne düşen bir pilotun burada başka bir gezegenden gelen küçük prensle karşılaşması, biri doğa yasalarıyla yönetilen, diğeri hayal gücünün sınır tanımadığı iki farklı dünyanın karşı karşıya gelmesidir aslında. "Bana bir koyun çiz..." der küçük prens pilota. Hayatta anlaşılmayan olaylar karşısında onların gizemine boyun eğmekten başka çare yoktur. Yetişkin dünyasının kaygıları bir çocuğun gözüyle bakıldığında ne kadar da anlamsızdır. Sevgiye ve dostluğa dair bu küçük adamdan öğrenilecek ne çok şey vardır. Zira aslanan gözle görülmez, onu sadece kalp görebilir. Küçük prensin ziyaret ettiği gezegenlerde başından geçenler bizi bugün de insanlık durumu üzerine derin düşüncelere sevk eder.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

(1900-1944): Serüven ve tehlikeyi şiirsel bir üslupla yücelttiği yapıtlarıyla tanınan Fransız yazar, yoksul düşmüş soylu bir aileden geliyordu. Askerliği sırasında uçuş eğitimi alarak 1922'de pilot oldu. Latécoère şirketinin Toulouse-Casablanca hattındaki posta seferlerinde pilotluk yaptı. 1930'larda deneme pilotu, Air France'ta tanıtım görevlisi ve *Paris-Soir* gazetesinde muhabir olarak çalıştı. 1939'da keşif pilotu olarak hava kuvvetlerinde görev aldı. Yapıtlarında

kardeşliği ve hümanizmin geleneksel değerlerini yüceltti. Onun için havacılık hem kahramanca bir eylem hem de yeni bir edebi konuydu. İlk romanı *Courrier-Sud* (Güney Postası) 1929'da yayımlandı. *Vol de nuit* (1931; Gece Uçuşu) adlı romanı ilk pilotların başarılarına adanmıştır. *Terres des hommes* (1939; İnsanların Dünyası) ise Saint-Exupéry'nin kendi uçuş serüvenlerine dayanır. *Pilote de Guerre*'de (1942; Savaş Pilotu) 1940'ta onu ölümle burun buruna getiren bir keşif uçuşunu anlatır. Ölümünden sonra yayımlanan *Citadelle* (1948; Kale) yazarın insanlığa bakışındaki artan kötümserliği yansıtır.

9 786254 050657